

A MOTIONSSVAR

Av PS beslutade svar på de allmänpolitiska motionerna (A1-A68, B63:3-6, ej A44:2, A45:2, A46:2)

A1

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för lagstiftning om att vård, skola och omsorg ska bedrivas i offentlig regi och att ingångna avtal med privata aktörer ska fasas ut och sägas upp. Det föreslås också att landsting, regioner och kommuner ska ta över de privata aktörernas personal och att överskott ska återinvesteras i verksamheterna.

Att sätta stopp för vinster i välfärden är en av Vänsterpartiets just nu högsta prioriteringar. En förutsättning för en riktigt bra skola, vård och omsorg är att ägarna och huvudmännen fokuserar på det viktigaste. Kvaliteten och behoven ska alltid komma i första rummet, inte möjligheten att berika sig på verksamheten. I skola och förskola ska det finnas utbildad personal så att varje barn får det stöd han eller hon behöver. När vi besöker vårdcentralen eller flyttar in på ett äldreboende ska vi kunna känna trygghet i att det är de behov vi har som avgör vilket stöd vi får. Ingen ska någonsin bemötas utifrån hur lönsam hen anses vara.

För att nå dit behöver välfärden avkommersialiseras. Både den offentligt och den privat drivna välfärden måste mer än i dag fokusera på behov, kvalitet och likvärdighet, och mindre på efterfrågan och kortsiktig lönsamhet.

Att Vänsterpartiet anser att välfärden bäst organiseras i offentlig regi står klart. I partiprogrammet står att läsa om välfärdssektorns organisering att: "Tjänsteproduktionen organiseras mer effektivt i offentlig regi, om målsättningen är att fler än de allra rikaste skall kunna ha tillgång till kvalificerad samhällsservice. Den skall styras och utvecklas demokratiskt med utgångspunkten att människorna är medborgare i ett samhälle och inte kunder på en marknad." Det står också att vi ska verka för att: "det offentliga ägandet i ekonomin utvidgas. Privatiseringar av gemensamma tillgångar och offentliga verksamheter måste avvisas."

2012 släppte partiet rapporten En välfärd fri från kommersiella intressen. Med utgångspunkt i den har riksdagsmotioner lagts om vinstförbud inom vård, skola och äldreomsorg. Vi har föreslagit att eventuella aktiebolag som vill fortsätta driva verksamhet inom dessa områden ska tvingas göra det genom att de ombildas till s.k. aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, en bolagsform som redan finns men som sällan används. Vidare föreslår vi även bland annat att Lagen

om valfrihetssystem (LOV) ska avskaffas och att huvudmännen för en välfärdsverksamhet ska besluta när och var icke-offentliga aktörer får etableras. I alla dessa delar krävs förstås många lagändringar.

Förslagen innebär inte övertaganden av privat verksamhet eller att fortsatt drift av redan befintlig verksamhet omöjliggörs. De innebär att vinstintresset elimineras och att det offentliga ska styra över fördelningen av verksamheterna och resurserna därtill. Dessa är de överordnade frågorna i sammanhanget. All verksamhet måste återinvestera eventuellt överskott i verksamheten, något annat ska inte vara tillåtet. Vänsterpartiet visar härigenom på ett fullt framkomligt och realistiskt sätt hur man kan eliminera vinstintresset i välfärden.

Förutom att eliminera vinstintresset från välfärden behöver även insynen i och uppföljningen av kvarvarande icke-offentligt drivna skattefinansierade verksamheter öka. Runtom i landet verkar Vänsterpartiet redan nu för att förhindra privatiseringar och ta tillbaka verksamhet i privat regi. Vid verksamhetsövergångar är det naturligt att partiet också verkar för att det offentliga tar över den personal som har anställts inom den privata verksamheten.

Partistyrelsen föreslår

att motion A1, första att-satsen avslås

att motion A1, andra, tredje och fjärde att-satserna anses besvarade

A2

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att ta bort momsens vid nyproduktion och ombyggnad av hyresrätter.

Partistyrelsen delar motionens analys att hyresrätten är skattemässigt missgynnad i förhållande till äganderätt och bostadsrätt. Det gäller såväl frågan om moms som det faktum att ägda bostäder omfattas av ränteavdrag, ROT-avdrag och att många villaägare fått rejält sänkt fastighetsskatt med regeringens politik.

Vänsterpartiet anser att neutralitet ska råda mellan olika kategorier av bostäder med olika upplåtelseformer. I Vänsterpartiets budgetmotion för 2014 och i riksdagsmotion Bostad är en social rättighet (2013/14), föreslås därför flera olika åtgärder som skulle innebära steg närmare en neutralitet i beskattningen

och bättre villkor för hyresrätten. Vänsterpartiet föreslår ett omfattande investeringsstöd för att kunna bygga miljövänliga hyresrätter med rimliga hyror och ett upprustningsstöd för framför allt miljonprogrammets bostadsområden. Dagens ROT-avdrag vill vi komplettera med krav på energieffektivisering och minska den maximala skattereduktionen från 50 000 kronor per person till 15 000 kronor. Det är bättre fördelningspolitik. Vi vill också höja fastighetskatten för villor med ett taxeringsvärde som överstiger tre miljoner kronor och samtidigt helt ta bort fastighetskatten för hyresrätter inklusive studentbostäder.

Vänsterpartiet har valt att driva dessa förslag framför förändringar av momsreglerna eftersom våra förslag skulle kunna införas relativt snabbt efter en valseger. Momsen är däremot ett skatteområde där EU-länderna har kommit överens om att ha gemensamma regler. Detta innebär att Sverige på grund av EU:s regler inte ensamt kan besluta om momsförändringar, varför momsförändringar skulle ta längre tid att genomföra.

Partistyrelsen föreslår

att motion A2 avslås

A3

I motionen föreslås att det införs en investeringsstimulans för nybyggnad av hyresrätter, att det införs en miljöpremie för klimatsmart upprustning av samtliga bostäder, att fastighetsavgiften för hyresrätter tas bort, att skattefria underhållsfonder införs och att kommunerna upplåter mark för bostadsbyggande.

Det råder i dag en akut bostadsbrist i stora delar av Sverige, inte minst i storstadsregionerna. Enligt Boverket bedömer 126 av landets kommuner att de har brist på bostäder. Bostadsbristen innebär att trångboddhet och otrygghet breder ut sig. Följden blir att människors livssituation försvåras, att deras drömmar och frihet inskränks. Även arbetsmarknadens funktionssätt påverkas när människor tvingas tacka nej till arbeten för att de saknar bostad. Störst är avsaknaden av hyresrätter. För att komma till rätta med bostadsbristen föreslår Vänsterpartiet att det införs ett investeringsstöd med inriktning mot miljövänliga hyresrätter med rimliga hyror. Investeringsstödet ska riktas mot orter där bristen på ändamålsenliga och efterfrågade bostäder är särskilt stor. Motionens yrkande om att Vänsterpartiet ska verka för att det införs en investeringsstimulans för nybyggnad av hyresrätter anses därmed besvarat. Detsamma gäller motionens förslag att Vänsterpartiet bör verka för att fastighetsavgiften tas bort. Vänsterpartiet driver redan idag frågan. Skälen för detta är dels att hyresrätten idag är skattemässigt missgynnad, och dels att ett borttagande av fastighetsavgiften för hyresrätter sänker boendekostnaderna för hyresgästerna.

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för att två reformer ska införas som tar syfte på renovering av bostadsbeståndet, dels en miljöpremie för klimatsmart upprustning av samtliga bostäder och dels skattefria underhållsfonder. Renoveringsbehovet är stort, inte minst i miljonprogrammets

bostäder. Därför föreslår Vänsterpartiet att det införs ett upprustningsstöd för flerbostadshus. Stödet riktas till hyresrätter eller bostadsrättsföreningar som genomför genomgripande renovering förutsatt att den leder till minst 30 procent minskad energianvändning. Förslaget tar alltså sikte både på renovering i allmänhet och klimatförbättrande åtgärder, men omfattar inte villor och bostadsrättslägenheter. Dessa har i flera år omfattats av ROT-avdraget, och Vänsterpartiets uppfattning är att subventionerna nu bör styras om till att bygga bort bostadsbristen och renovera miljonprogrammen. Yrkandet om att införa en miljöpremie för klimatsmart upprustning av alla bostäder avslås därmed. Vad gäller frågan om skattefria underhållsfonder så föreslår partistyrelsen att även detta förslag avslås mot bakgrund av att vårt nuvarande förslag om upprustningsstöd fyller motsvarande syfte.

Vad gäller motionens yrkande om att kommunerna ska upplåta mark för bostadsbyggande finns på många platser i landet ett stort behov av att bygga bostäder. På dessa platser har kommunerna i markpolitiken ett kraftfullt verktyg att påverka förutsättningarna för nyproduktion av bostäder. Tillgången till mark, priset på mark och villkor för markanvisning är viktiga faktorer för den kommunala utvecklingen och möjligheten att möta behovet av bostäder. Situationen ser dock inte likadan ut på alla platser i landet. Om, och i vilken utsträckning, kommunen ska upplåta mark för bostadsbyggande bör därför enligt partistyrelsens mening beslutas lokalt. Därför föreslår partistyrelsen att yrkandet avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A3, första och tredje att-satserna anses besvarade

att motion A3, andra, fjärde och femte att-satserna avslås

A4

I motionen föreslås att det uppdras åt partistyrelsen samt riksdagsgruppen att vårt förslag till upprustningsprogram utformas på ett sådant sätt att regelverket gör att det inte kan nyttjas av kortsiktiga vinstmaximerande ägare av hyresbostäder.

Stora delar av bostadsbeståndet i Sverige, framför allt miljonprogrammets bostäder, är idag i stort behov av renovering. Samtidigt blir en del av de bostäder som faktiskt renoveras i många fall för dyra för de hyresgäster som bor där.

Vänsterpartiet vill skapa förutsättningar för att landets hyresgäster ska kunna bo i moderna, funktionella lägenheter med ökad tillgänglighet och med låg energiförbrukning, samt låga koldioxidutsläpp. Samtidigt ska hyran kunna ligga på en rimlig nivå. Därför föreslår vi att det införs ett upprustningsstöd för boende i flerbostadshus. Stödet riktas till hyresrätter eller bostadsrättsföreningar som genomför genomgripande renovering förutsatt att den leder till minst 30 procent minskad energianvändning.

I motionen lyfts flera problem med oseriösa fastighetsägare som man menar att Vänsterpartiet måste ta hänsyn till i utform-

ningen av ett upprustningsstöd. Partistyrelsen delar motionens uppfattning att det är ett problem att det finns oseriösa hyresvärdar som t.ex. missköter underhållet av sina fastigheter. För att komma till rätta med detta föreslår Vänsterpartiet därför i riksdagsmotion Bostad är en social rättighet (2013/14), bl.a. att det införs en förvärvslag i syfte att hindra oseriösa hyresvärdar från att förvärva nya fastigheter. Lagstiftningen skulle innebära någon form av prövning av fastighetsägaren, t.ex. i hyresnämnden. En sådan åtgärd bör ha en preventiv effekt och på så sätt skydda hyresgäster. Att införa en möjlighet att vitesförelägga fastighetsägare som inte uppfyller rimliga krav på underhåll och renovering är också en tänkbar åtgärd.

Motionen lyfter specifikt att ett upprustningsstöd inte bör kunna ges till fastighetsägare som renoverar enstaka lägenheter och sedan höjer hyran i dessa. Partistyrelsen vill klargöra att partiets nuvarande förslag är utformat så att ett villkor för att få ta del av stödet är att en totalrenovering av fastigheten görs. Detta i syfte både att höja bostädernas standard och för att kunna åstadkomma de energieffektiviseringsvinster som är ett annat villkor för att få ta del av upprustningsstödet.

Motionen menar också att stöd inte ska ges till renoveringar inför en planerad omvandling till bostadsrätter eller till renoveringar där det fuskas med prissättningen av material och arbete. Partistyrelsen sympatiserar med motionens ambition att söka förhindra missbruk av, och slöseri med, offentliga medel. Partistyrelsens uppfattning är dock att om förslaget att införa ett upprustningsstöd skulle bli verklighet så bör dessa frågor – liksom säkert flera andra – beredas inom ramen för ett lagstiftningsärende, vilket förutsätter ett genomgripande utredningsförfarande. Därmed vill partistyrelsen inte låsa fast sig vid de specifika detaljer som motionen föreslår.

Partistyrelsen föreslår

att motion A4 avslås

A5

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska driva att Sverige ska ansöka om medel ur EU:s strukturfonder för att energieffektivisera miljonprogrammen, att Vänsterpartiet ska gå i bräschen för att skapa fungerande service i alla våra förorter, att Vänsterpartiet ska satsa mer på skolan i förorterna och på att stoppa nedskärningarna samt att Vänsterpartiet ska verka för att stängda fritidsgårdar öppnas och att simhallar och idrotts-hallar rustas upp.

Många av bostäderna i miljonprogrammen är slitna och behöver därför renoveras de närmaste åren. Detta kommer att kosta mycket pengar. Samtidigt innebär renoveringarna en möjlighet att göra dessa bostäder mer energieffektiva. Många av de renoveringar som hittills genomförts har dock inte sänkt energiförbrukningen så mycket som skulle behövas om Sverige ska nå målet att minska energiförbrukningen med 20 procent till 2020 jämfört med 2008. För att nå en högre grad av energieffektivisering behövs subventioner. Det är därför välkommet att

regeringen beslutat att Sverige ska använda en del av pengarna från EU:s strukturfonder under perioden 2014-2020 till energieffektivisering och övergång till förnybar energi. Att använda en del av dessa pengar till att rusta upp miljonprogrammen kan vara ett sätt att finansiera en del av investeringsbehovet.

Partistyrelsen delar motionens uppfattning att miljonprogrammets förorter behöver rustas upp både vad gäller fysisk miljö och service till de boende. Vänsterpartiet föreslår i budgetmotionen för 2014, stora satsningar just på fungerande service, en bra och likvärdig skola och renovering av såväl bostäder som välfärdslokaler.

Partistyrelsen föreslår

att motion A5, första att-satsen bifalls

att motion A5, andra att-satsen anses besvarad

att motion A5, tredje att-satsen anses besvarad

att motion A5, fjärde att-satsen anses besvarad

A6

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska arbeta för att minska värmeförbrukningen i bostads-, kontors- och industribyggnader genom att föreslå att fastighetsägare ska ges tillgång till kraftigt subventionerat material för takisolering. För hyresgäster som bor på översta våningen ska materialet vara gratis. Dessa hyresgäster ska sedan kompenseras genom att deras arbetsinsats dras av från hyran med ett schablonbelopp.

Partistyrelsen delar motionens uppfattning att det är viktigt att satsa på energieffektivisering. Sverige har ett mål om att genom energieffektivisering minska energianvändningen med 20 procent till 2020 jämfört med 2008. Men de åtgärder som görs idag är inte tillräckliga. Energimyndighetens långsiktsprognos 2012 visar att Sveriges energianvändning istället kommer att vara större 2020 än 2007.

Vänsterpartiet har därför föreslagit att Sverige ska rusta flerfamiljshus och välfärdslokaler så att de blir mer energieffektiva. Förslagen finns formulerade i Vänsterpartiet budgetmotion för 2014 där sammanlagt 16,5 miljarder kronor är avsatta för detta syfte under 2014, 2015 och 2016. Partistyrelsen menar att denna satsning är tillräcklig och att det därför inte behövs ytterligare subventioner inriktade på just takisolering.

Partistyrelsen föreslår

att motion A6 avslås

A7, A8

I motionerna föreslås en rad åtgärder för att minska utsattheten för strålning från trådlös teknik och underlätta för elöverkänsliga. Bland annat handlar det om att partiet ska verka för tillgång till särskilda bostäder och bostadsområden samt att endast kabelbunden teknik ska användas i offentligt drivna lokaler, exempelvis skolor, förskolor och äldreboenden. Elöverkänsliga ska kunna besöka, behandlas och vistas på vårdinrättningar på

särskilda tider. Anpassningar krävs även av kollektivtrafiken. Det krävs även att partiet verkar för en utredning av konsekvenserna när den fasta telefonin monteras ner och att arbetsgivare ska kunna ange vad den totala mängden strålning på en arbetsplats uppgår till.

Elöverkänslighet är ett omdiskuterat fenomen. Att de drabbade har verkliga och ofta mycket besvärande symptom (huvudvärk, nervositet, allmän trötthet, koncentrationssvårigheter, öronsusningar, svindel, irriterad hud samt smärtor i leder och hjärta) är inte ifrågasatt. Den övervägande bilden av forskningsläget talar dock för att det inte går att visa på negativa effekter i samband med exponering för svaga elektromagnetiska fält från t.ex. elledningar eller mobiltelefoner.

I motion A8 hänvisas till Europarådets resolution 1815 med rekommendationer om elektromagnetiska fält. Dokumentet i fråga, som antogs 2011, är ett uttalande av den parlamentariska församlingen och alltså inte en överenskommelse mellan Europarådets medlemmar. Resolutionen är betydligt mer vagt hållen än vad motionären hävdar. När det gäller såväl potentiella framtida risker som vilka åtgärder som bör vidtas anser Vänsterpartiet att det är omöjligt att såväl stödja som genomföra resolutionen i Sverige. I resolutionen talas om att prioritera trådbundna internetanslutningar i skolor och klassrum och strikt reglera skolbarns användning av mobiler på skolområdet, inte ett förbud mot trådlös teknik i dessa sammanhang. Den som lokalt vill verka för att man framförallt använder kabelbunden trafik inom förskola och skola är självklart välkommen att göra det.

Vänsterpartiet respekterar att människor känner oro inför den snabba teknikutvecklingen och att enskilda individer upplever att den trådlösa tekniken har negativa effekter på deras hälsa. Men politiska beslut behöver grunda sig i ”vetenskap och beprövad erfarenhet”, som vi uttrycker det i Sjukvårdspolitiska programmet. Vi ser också stora möjligheter med trådlös teknik. Genom en fortsatt utbyggnad av mobilnätet kan vi garantera bra mobiltäckning i hela landet och därigenom förbättra möjligheterna för människor och bo och arbeta i hela Sverige. Vi tycker också det i grunden är positivt om offentliga platser kan ha öppna trådlösa nätverk, det bidrar till att göra den nya tekniken tillgänglig för fler.

I riksdagsmotioner har partiet krävt att kommunerna ska få ett större inflytande över masters placering. Partistyrelsen anser det rimligt att kommunerna ges rätt att samordna masternas placering, vilket dagens lagstiftning inte medger. Men partistyrelsen konstaterar att inrättande av zoner och liknande enligt plan- och bygglagen (PBL) är en kommunal beslutsfråga.

Man bör alltså respektera och visa hänsyn till människors oro när det gäller eventuella risker som strålning kan innebära. I motionerna krävs dock åtgärder som inte kan anses rimliga med tanke på forskningsläget. Som parti bör vi inte aktivt ta ställning för en forskningsståndpunkt som har tveksamma empiriska belägg och därmed till exempel inte aktivt driva

frågor om bostadsanpassningsbidrag, att utvidga hjälpmedelsutbudet och ställa de krav på arbetsgivare som föreslås. Vänsterpartiet stödjer därför inte heller krav på strålningsfria zoner. När det gäller förslagen om var man ska kräva kabelbunden kommunikation istället för trådlös så innebär de långtgående omställningar i samhället och skulle kunna innebära stora kostnader för det offentliga. För en sådan omställning skulle det krävas forskningsresultat som på ett betydligt mer övertygande sätt än hittills påvisar nödvändigheten i sådana åtgärder.

Partistyrelsen föreslår

att motionerna A7 och A8 avslås

A9

Motionen föreslår att Vänsterpartiet i riksdagen ska verka för att antalet veckor med studiestöd för lågutbildade vuxna elever på folkhögskola eller komvux utökas eller att rekryteringsbidrag återinförs.

Idag kan den som inte läst klart en grundskoleutbildning eller motsvarande och behöver färdighetsträning i att läsa, skriva eller räkna få studiestöd i 100 veckor. Det är inte alltid tillräckligt för att slutföra studierna. Dessutom är det även efter en slutförd grundskoleutbildning svårt att få arbete. Resultatet är att många som fått studielån för grundskolestudier har svårt att betala tillbaka lånen.

I början på 2000-talet infördes rekryteringsbidrag för vuxenstudier. Avsikten med reformen var att skapa ett incitament för fortsatta studier. För att vara aktuell för bidraget skulle man ha fyllt 25 år, vara arbetslös, riskera arbetslöshet eller vara funktionsnedsatt samt ha en kort tidigare utbildning. En granskning som Riksrevisionen gjorde 2005 visade att regeringen och Skolverket inte följt upp huruvida bidraget haft avsedd effekt samt att det fanns en risk att CSN gjorde utbetalningar på felaktig grund. Riksdagen avskaffade sedan rekryteringsbidraget. Vänsterpartiet motsatte sig beslutet med motiveringen att det stred mot principen om allas rätt till utbildning.

Partistyrelsen delar motionens uppfattning att det är ett allvarligt problem att många som saknar grundläggande utbildning från grund- eller gymnasieskola hamnar i arbetslöshet. Att så många står utanför arbetsmarknaden är ett slöseri med mänskliga resurser. Därför vill Vänsterpartiet ge en andra chans till dem som inte klarat av att skaffa sig godkända betyg från grundskolan och gymnasiet.

Möjligheterna att läsa in grundskola och gymnasium eller skaffa sig en yrkesutbildning som vuxen måste förbättras och tillgången till eftergymnasial utbildning av hög kvalitet måste öka. Vänsterpartiet vill därför öka antalet utbildningsplatser inom såväl komvux som yrkeshögskolan och högskolan. Vi vill också införa en rätt att läsa in gymnasieskolan inom vuxenutbildningen. Det ska kunna ske antingen inom den kommunala vuxenutbildningen eller på folkhögskola. Vi inför ett särskilt studiebidrag för unga arbetslösa på motsvarande nivå som hela studiemedlet. Även arbetslösa som är fyllda 25 år

erbjuds gymnasiestudier inom vuxenutbildningen med en förmånlig finansiering i form av aktivitetsstöd eller studiemedel med högre bidragsdel. Vänsterpartiet föreslår också en höjning av studiemedlen. Förslagen finns formulerade i Vänsterpartiets budgetmotion för 2014.

Partistyrelsen föreslår

att motion A09 avslås

A10

I motionen föreslås att en nationell plan tas fram som ger ökade medel för att lyfta undervisningen i humanistiska/estetiska ämnen i grund- och gymnasieskolan samt i kulturskolan. Vidare föreslås ökad kontroll av att läroböcker och undervisning ska tillämpa läroplanernas värdegrund. Slutligen föreslås att samtliga kommun- och folkbibliotek i hela landet ska ges ökade statliga resurser för att kunna bli mångkulturella centrum och hållas fria från inflytande av kommersiella intressen.

Partistyrelsen håller med om att kulturens och de estetiska ämnenas roll behöver lyftas fram i skolan. I partiets utbildningspolitiska program Allas rätt till kunskap anges att "Förskolan och skolan har ett stort ansvar för barnens tillgång till professionell kultur och för att de deltar i skapande verksamheter och utvecklas på jämlika och jämställda villkor. De estetiska ämnenas roll i skolan måste ges en starkare ställning än idag och de ska inte vara möjliga att välja bort. Alla, från förskola till gymnasium, ska ges tillfälle att själva utöva någon eller några konstarter. Eleverna ska också via skolan möta professionell kultur, exempelvis en teater- och en dansföreställning varje termin."

En av de viktigaste frågorna i detta sammanhang är att verka för att estetiska ämnen ska ingå i kärnämnen för alla program på gymnasiet. Detta har sin tur effekt på vilken status ämnena har i grundskolan. Om det behövs en nationell plan för att höja de estetiska ämnenas status, något som kan likna den nuvarande regeringens satsning på matematik och teknik, är något som kan övervägas i riksdagsgruppens arbete med utbildningsfrågorna.

Det är illavarslande att det förekommer böcker i skolan som helt bryter mot läroplanernas värdegrund. Fördomar, stereotypa föreställningar kring vad som är manligt och kvinnligt samt trångsynthet bevaras och befästs i skolan när dess roll borde vara att bryta densamma. Skolorna måste därför ta större ansvar när det gäller inköp och inventering av läroböcker. Ansvaret för att undervisningen utformas i enlighet med läroplanernas värdegrund ligger på huvudmännen, rektorer och lärare. Huvudmännen har ett viktigt ansvar att skapa rimliga förutsättningar att värdera de läroböcker som ska användas i undervisningen.

Det kritiska tänkandet och granskandet måste även få större tyngd i undervisningen redan tidigt i grundskolan. För att underlätta för skolorna vid inköp av läromedel och sätta press på läromedelsförlagen att tänka igenom vad de publicerar har

vi i riksdagen krävt att Skolverket ges i uppdrag att utreda ett inrättande av en läromedelsmärkning à la Svanen för de läromedel som är utformade i enlighet med läroplanernas värdegrund, se riksdagsmotion Grundskolan (2013/14).

Skolinspektionen har till ansvar att kontrollera att skolorna följer läroplanen. Det är oklart hur motionärerna anser att denna kontroll ska utökas. Men med tanke på den enorma omfattningen av skolverksamheten står det klart att säkerställandet av att man följer läroplanen inte kan ske genom enbart en liten myndighet, utan där måste ett tungt ansvar vila på skollledning, lärare och kommuner.

Partistyrelsen håller med motionärerna om att det behövs åtgärder för att stödja biblioteken. Vänsterpartiet har i riksdagen kritiserat regeringens likgiltighet inför den nedåtgående trenden inom biblioteksområdet. Vi föreslog avslag på regeringens nya bibliotekslag våren 2013 och ville se ett nytt förslag från regeringen som stoppar biblioteksnedläggningar och ökar kvaliteten. Vi föreslog också bland annat att det tas fram en nationell biblioteksplan för alla offentligt ägda eller stödda bibliotek, således även högskole- och folkhögskolebibliotek. Denna ska samordna systemen och skapa överskådlighet i biblioteksfloran och säkerställa en likvärdig biblioteksstandard och biblioteksservice över hela landet, se riksdagsmotion Ny bibliotekslag (2012/13). Vänsterpartiet för en politik för ökat statligt ekonomiskt stöd till kommunerna, vilket kan vara av betydelse för bibliotekens verksamhet. Kongressen bör dock inte, som motionen föreslår, fastslå vilka prioriteringar som ska göras i partiets förslag till statsbudget. Vårt budgetalternativ ska ses som en helhet där olika förslag måste vägas mot varandra.

Partistyrelsen föreslår

att motion A10, första och tredje att-satsen avslås

att motion A10, andra att-satsen anses besvarad

A11

Motionen innehåller en lång rad förslag när det gäller skolan, framförallt gällande att eliminera möjligheterna att ta ut vinst från skolorna, att återförstatliga skolan och avskaffa det fria skolvalet samt åtgärder för en förbättrad situation för lärarna.

Den bild som tecknas i motionen av situationen för skolan och vad som bör göras är en som partistyrelsen i stora delar håller med om. Vänsterpartiet för en politik där vinstdrivande bolag inte längre ska vara tillåtna inom skolan, men där fristående skolor som drivs utan vinstintresse kan få finnas kvar. Vidare har vi uppmärksammat de likvärdighetsproblem som uppstått i och med kommunaliseringen av skolan och det fria skolvalet. Vi har därför krävt att man utreder ett återförstatligande av skolan och motionerat om återinförande av närhetsprincipen som huvudprincip för vilken skola en elev ska gå i. Därtill föreslår vi såväl generella satsningar på kommunerna som särskilda satsningar på skolan, främst en satsning för fler

lärare. Detta skulle förbättra undervisningen och arbetsmiljön för lärarna och möjligen skapa utrymme för lönehöjningar. Med fler lärare och annan personal i skolan minskar lärarnas arbetsbörda. Vi medverkar också till att andra förslag om att lätta den administrativa bördan för lärarna kan genomföras, bland annat genom att föreslå en minskning av antalet nationella prov. Förslag om betygssättning allt längre ner i åldrarna, som självklart innebär en ökad arbetsbörda, är vi motståndare till. Det är genom generella förbättringar av situationen för skolan i allmänhet och lärare i synnerhet som yrkets attraktivitet kan öka. Informationskampanjer för att locka fler till lärarutbildningen är inte en hållbar lösning.

Partistyrelsen föreslår

att motion A11, första, andra, tredje, femte, sjätte, sjunde, åttonde, nionde, tionde, elfte, tolfte och trettonde att-satserna anses besvarade

att motion A11, fjärde att-satsen avslås

A12

I motionen föreslås att partiet ska verka för förbättrad undervisning i samhällskunskap i skolan för att ge eleverna möjlighet att bli medvetna och aktiva samhällsmedborgare.

Partistyrelsen håller med motionären om vikten av en väl fungerande undervisning för att eleverna ska få kunskaper om både då- och nutida samhällsförhållanden såväl som farhågor inför framtiden, bland annat med anledning av hotet från klimatförändringarna. Detta gäller ett bredare perspektiv än enbart undervisningen i samhällskunskap. Undervisningens kvalitet och likvärdighet för alla elever i dessa delar måste därför säkerställas.

Särskilt finns anledning att oroas över den borgerliga regeringens förändringar av gymnasiets yrkesprogram, där de teoretiska ämnena har fått minskad betydelse. För individen såväl som för samhället är gymnasieutbildning en förutsättning för god yrkeskompetens och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Gymnasieskolans uppgift är således dubbel. Den ska bana väg för individen till yrke och personligt självförtroende och därmed stärka det samhälleliga livets materiella och sociala bas. Lika viktigt är, att den fortlöpande vidgar individernas kompetens och ställning som samhällsmedborgare. Alla program i gymnasieskolan ska kunna ge dessa kunskaper och alla gymnasieprogram ska ge behörighet till högskolestudier. Vänsterpartiet verkar för denna politik i riksdagsarbetet och bör även genom de möjligheter som finns att påverka på kommunal nivå verka i denna riktning.

Partistyrelsen föreslår

att motion A12 anses besvarad

A13

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska utveckla en politik med syfte att biståndshandläggningen inom äldreomsorgen ska

avskaffas i sin nuvarande form för att stärka äldres rättigheter och självbestämmande.

Vänsterpartiet har målmedvetet utvecklat äldrepolitiken bland annat mot inriktningen att äldre ska få de insatser och den omsorg de har behov av och har rätt till samtidigt som de har inflytande över den hjälp de vill ha och därigenom får möjlighet att själva bestämma över sina liv.

För att äldre ska få kommunal äldreomsorg genomförs en biståndsbedömning. Den ser olika ut i olika delar av landet. Biståndsprocessen är en formell process som ska se till att den äldre får de insatser som hen har behov av och rätt till. Många äldre vet inte vad de har rätt till eller vad de kan få hjälp med. Biståndsbedömningen är för många svår att förstå och den äldre är i det sammanhanget ofta i ett underläge. Utifrån perspektivet att alla äldre inte har möjlighet att själva ta till vara alla sina intressen bör målet för Vänsterpartiets politik inte vara att avskaffa biståndsbedömningen utan att förändra och förbättra den. Vi har också konkreta förslag på hur detta ska ske.

Verklig valfrihet i vardagen handlar för Vänsterpartiet inte om att kunna välja mellan olika utförare, utan om att äldre personer ska ha ett stort inflytande över vad de får hjälp med, hur hjälpen utförs och när det sker. Flera kommuner arbetar med äldres inflytande på detta sätt, däribland Göteborg och Norrköping. Genom att förstärka resurserna till äldreomsorgen ger vi bättre förutsättningar för äldre att själva bestämma vilka saker de ska få hjälp med. Detta ingår bland annat i den hemtjänstmiljard vi avsätter i vårt förslag till statsbudget. Vi verkar också för en förenklad biståndsbedömning inom hemtjänsten eftersom många äldre inte tycker att de ska behöva redogöra för sin vardag bara för att de behöver hjälp med att städa eller handla.

För att biståndsbedömningen ska fungera måste hela kedjan hänga ihop, från biståndsbeslut till hemtjänstinsats. Många biståndshandläggare har dock en alltför hög arbetsbelastning och hinner inte göra en så grundlig utredning eller uppföljning som vore önskvärt. I kommuner med hög grad av privata utförare upptas biståndshandläggarnas tid i hög grad av kontroll och uppföljning av att beslutad hemtjänst blir utförd. Biståndshandläggare borde istället få ägna sin tid åt att få hemtjänsten att fungera bra för alla hemmaboende äldre som har omfattande behov. Det är viktigt att ha tid för uppföljning, tid att träffa hemtjänstpersonalen och att samarbeta med andra viktiga aktörer.

Vänsterpartiet anser att biståndshandläggare och andra myndighetsutövare inom socialtjänsten ska göra professionella bedömningar utifrån socialtjänstlagen och den enskildes behov. Vi har därför ställt oss bakom fackförbundet Visions förslag till ett system för socialtjänsten där professionens bedömning blir tydlig och där personalen inte ställs till svars för strukturella problem. De kallar systemet Lex Realia och det bygger på att socialarbetare måste ges formella möjligheter att föra fram sin professionella bedömning både när det gäller situationer kring enskilda personer, konsekvenser av politiska beslut, conse-

kvenser av förändringar och utvecklingstendenser i samhället. Lex Realia innebär en skyldighet och rättighet för socialarbetaren att uttrycka sin professionella bedömning och tydliggör det politiska ansvaret.

Till sist måste också biståndsbeslutet kunna omsättas i konkreta insatser. Det finns betydande brister både i personalens arbetsmiljö och i deras förutsättningar att utföra biståndsbeviljade insatser. Hemtjänstpersonalen har t.ex. ofta så snäva arbetsprogram och personalkontinuiteten är så dålig att de beslutade insatserna inte alltid kan utföras. Vi vill därför kvalitetssäkra hemtjänsten och se till att äldre personer som har hemtjänst får de insatser och den tid de beviljats med god personkontinuitet.

Det är inte nödvändigt att helt avskaffa biståndsbedömningen för att genomföra de konkreta förslag som finns i motionens motivtext om att lättare få tillgång till hemtjänst och rätt till plats på äldreboende. Partistyrelsen anser därför att i Västerpartiets fortsatta arbete för att utveckla äldreomsorgen och öka inflytandet och självbestämmandet för äldre människor bör målsättningen om en utvecklad biståndsbedömning ingå och föreslår därför att motionen avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A13 avslås

A14

I motionen föreslås att Västerpartiet ska verka för att anhöriga aldrig ska få förvalta pengar åt anhöriga eftersom det inträffar att gode män och förvaltare, med eget intresse i de pengar de förvaltar, förbiser huvudmannens behov och rättigheter.

Under många år har en rad allvarliga fall uppmärksamats där företrädare har misskött huvudmannens ekonomi eller förskingrat dennas eller dennes medel, eller där överförmyndaren har brustit i sin tillsyn. Granskningar från Riksrevisionen har visat att likabehandling och rättssäkerhet för de huvudmän som behöver samhällets hjälp med att t.ex. sköta sin ekonomi inte säkerställs genom tillsyn. Tillsynen brister i såväl kvalitet som innehåll och omfattning.

Det kan medföra stor skada för en enskild person som drabbas när en förordnad förmyndare eller överförmyndare missköter sitt uppdrag. Det är ett mycket allvarligt problem för dem som drabbas och som redan befinner sig i en utsatt situation. Dessutom bidrar det till att allmänhetens förtroende för systemet med ställföreträdare minskar. Västerpartiet har därför föreslagit att staten ska överta ansvaret för tillsynen från länsstyrelserna.

I välfärdsamhället är systemet med gode män och förvaltare en viktig komponent. När man inte kan sköta sina egna affärer ska man få hjälp med det. För att detta ska fungera behövs en hög rättssäkerhet. Det finns dock uppenbara brister i rättssäkerheten i dagens system. För att stärka rättssäkerheten för såväl huvudman som förvaltare har Västerpartiet föreslagit att det bör utredas om kommunerna inom sin organisation helt ska

svara för god man eller förvaltarskapen. Detta skulle bl.a. innebära att anhöriga inte längre skulle kunna vara god man eller förvalta pengar åt en huvudman vilket innebär att partistyrelsen anser att motionen är besvarad.

Partistyrelsen föreslår

att motion A14 anses besvarad

A15

I motionen föreslås att Västerpartiet ska arbeta för att införa hälsoundersökningar i hela landet enligt samma modell som Västerbottens Hälsoundersökningar (VHU), som bedrivs i Västerbotten.

Partistyrelsen delar motionärens syn om att Västerpartiet ska arbeta för att minska skillnaderna i hälsa. Det finns stora skillnader i både hälsa och tillgång till vård i Sverige. De skillnader i hälsa som finns hos befolkningen speglas även i vilken vård man får. Klasstillhörigheten kan vara avgörande för vilken behandling och medicinering man får i vården. Dödligheten i olika sjukdomar kan variera kraftigt beroende på utbildnings- och inkomstnivå. För Västerpartiet är frågan om jämställd och jämlik hälsa och vård överordnad. Rätten till bästa möjliga hälsa måste gälla alla oberoende av kön, ålder, klass, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och funktionsnedsättning.

I likhet med motionären anser partistyrelsen att den förebyggande vården är viktig för att förbättra hälsan. Hälso- och sjukvårdslagen fastslår också att sjukvården ska arbeta förebyggande mot ohälsa. Detta arbete har visat sig vara mycket kostnadseffektivt i termer av bättre hälsa. Ett utvecklat folkhälsoarbete är en viktig del i arbetet med en jämlik hälsa. Det är i första hand grupper med låga inkomster som drabbas av ett bristande folkhälsoarbete eftersom de är mest exponerade för olika hälsorisker som skulle kunna reduceras och i vissa fall elimineras genom ett systematiskt förebyggande arbete.

I Västerpartiets budgetmotion för 2014 föreslås en riktad satsning på en miljard kronor per år till primärvården för att stärka arbetet vid vårdcentralerna, bl.a. på vårdcentraler i socialt utsatta områden där ohälsan är som störst runt om i landet. I satsningen ingår att vårdcentralerna får resurser för att utveckla det förebyggande och uppsökande arbetet, samt öka samarbetet med andra delar av samhället, t.ex. kommun, försäkringskassa och arbetsliv. De ska arbeta mer med breda kompetenser för att klara av att möta fler av de behov som befolkningen har. De ska även arbeta med fler öppna mottagningar och längre öppettider. I vår satsning vill vi också se att resurser går till forskning och utveckling inom primärvården för att utveckla verksamheten för att bli bättre på att möta och tillgodose medborgarnas omfattande och skiftande behov.

Riktade hälsoundersökningar av den typ som genomförs i Västerbottens Hälsoundersökningar skulle givetvis kunna användas på fler platser i landet. De stora olikheter som finns mellan landsting och regioner, t.ex. i social struktur, demografi

och ohälsa kan dock innebära att samma modell kanske inte passar överallt. Varje landsting och region måste anpassa verksamheten till de förutsättningar och behov som finns. Vänsterpartiet bör därför inte låsa sig till en viss form för den förebyggande vården utan arbeta för att den får en bra inriktning och innehåll, och enligt partistyrelsen arbetar Vänsterpartiet redan för en jämlik och jämställd hälsa, både nationellt, regionalt och lokalt och menar därför att motionen bör avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A15 avslås

A16

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att det inrättas en specialistklinik för diagnos och behandling av sjukdomar som överförs av fästingar.

Antalet fall med fästingburna sjukdomar som överförs till människor har ökat under senare år och borreliainfektioner utgör den övervägande majoriteten av dessa fall. På grund av att det inte alltid uppstår tydliga symtom vid borreliainfektion är det inte alla som söker vård trots att de är smittade. Sjukvården missar också att ställa diagnos p.g.a. att man aldrig miss-tänker att patienten har smittats med borrelia.

Att ställa diagnos är dock inte komplicerat i normalfallet. Smittskyddsinstitutet (SMI) har nyligen (oktober 2013) genomfört en utvärdering av de diagnosmetoder som används för att ställa diagnosen borrelia och funnit att de fungerar bra. Metoderna bör dock standardiseras för att göra det möjligt att jämföra prover som har analyserats vid olika laboratorier. SMI har också studerat alternativa diagnosmetoder och inte funnit något vetenskapligt stöd för att de är tillförlitliga. Slutsatsen är att det inte behövs särskilda specialistkliniker för att diagnostisera borreliainfektioner, utan det är främst primärvården som behöver bli mer uppmärksam på möjligheten att patienter kan ha en borreliainfektion. Särskilt som klimatförändringarna gör att fästingar sprider sig till fler delar av landet.

När infektionen har diagnostiserats är det inte svårt att behandla sjukdomen. Rekommendationen är ett par, tre veckors antibiotikabehandling. Internationella rekommendationer är likartade även om det i vissa länder föreskrivs behandling på upp till en månad. Vid Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU) pågår ett projekt för att undersöka det vetenskapliga underlaget för antibiotikabehandling i mer än 14 dagar eller upprepade behandlingar på upp till 14 dagar vid borrelia.

Det faktum att symtomen kan hänga kvar väldigt länge, trots att infektionen är utläkt, har gjort att det har vuxit fram alternativa behandlingsmetoder. En av de mer kända av dessa behandlingsmetoder är intravenös behandling med mycket höga doser antibiotika under väldigt lång tid – upp till ett år. Förutom att det inte finns några vetenskapliga belägg för att den här typen av behandling är verkningsfull är den dessutom riskfylld. Dels kan det utgöra en hälsorisk för patienten med höga doser antibiotika. Det finns exempel på patienter som har skadats och

t.o.m. dött av denna behandlingsmetod. Dels ökar risken för antibiotikaresistens vid den här typen av behandling.

Det finns patienter som har eller har haft en borreliainfektion, eller har borrelialiknande symtom såsom trötthet, huvudvärk och ledvärk, och upplever sig bli dåligt bemötta av vården. Många av dem har därför sökt sig till kliniker i Tyskland och Norge, där de kan få långvarig behandling med höga antibiotikadoser. Klinikerna är oftast privata och tar betalt för såväl diagnos som behandling. Det norska Helsetilsynet återkallade dock läkarlegitimationen hösten 2013 för den läkare som har använt sådana behandlingsmetoder, som inte är förankrade i vetenskap eller beprövad erfarenhet.

Partistyrelsen anser att detta problem handlar mer om patientens ställning och attityder inom vården i allmänhet och mindre om att det saknas specialistkunskap om sjukdomar som överförs av fästingar och behandling av dessa sjukdomar. Även när det gäller den konkreta behandlingen av borreliainfektion är det i första hand primärvårdens ansvar och behandlingen är inte så komplicerad att det finns något behov att inrätta specialistkliniker. Partistyrelsen anser således att motionen bör avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A16 avslås

A17

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att det införs ett krav på certifiering för tobaksförsäljning och att det i denna certifiering ska krävas rättvisemärkning.

Vänsterpartiet vill intensifiera arbetet för en bättre folkhälsa och minska tobakens skadeverkningar med målet att Sverige ska bli helt tobaksfritt. Samtidigt lägger partiet konkreta förslag för att minska tobakskonsumtionen. Bland dessa förslag finns ett krav att tobakslagen ska skärpas genom att ett licenssystem införs för försäljning av tobak. Endast de butiker eller andra inrättningar som kommunen anser kan följa lagen ska ges licens att sälja tobak. Licenskravet ska även gälla importörer och partihandlare. Partistyrelsen anser därmed att motionens huvudkrav om en certifiering för tobaksförsäljning redan är tillgodosett.

Att kräva rättvisemärkt tobak skulle dock kunna motverka målsättningen att minska tobaksbruket eftersom man kan få uppfattningen att den tobaken är bättre än övrig tobak och då gör en god gärning om man röker eller snusar. Givetvis bör det vara bra arbetsvillkor och löner som går att leva på i alla branscher, men i detta fall är det en bättre strategi att arbeta för en generell förbättring av villkoren för arbetare i de länder där tobaksodlingar är vanliga och inte via en rättvisemärkning av tobaksprodukter.

Partistyrelsen föreslår

att motion A17 anses besvarad

A18

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska starta en debatt om kolesterolmyten samt hänvisar till vissa skrifter, som behandlar denna kolesterolmyt, i alla sammanhang. Vidare föreslås att Vänsterpartiet ska motionera i riksdagen om att tillsätta en utredning för att säkerställa att alla läroplaner, examensordningar m.m. innehåller vetenskapligt belagd information om kolesterol samt att partiet i valrörelsen 2014 lyfter frågan om kolesterolets inverkan på hälsan.

Kosten är givetvis en viktig del för att främja folkhälsan, men partistyrelsen anser att det inte är en uppgift för Vänsterpartiet att debattera enskilda kostråd. Att undersöka och utvärdera vilken effekt kosten har på hälsan, hur olika dieter verkar m.m. är en uppgift för den fria forskningen och självständiga myndigheter. De ska också informera om de senaste rönen och komma med väl underbyggda råd och rekommendationer. Det är inte en verksamhet som skulle vinna på att politiseras och partistyrelsen föreslår därför att motionen bör avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A18 avslås

A19

I motionen föreslås att Vänsterpartiet snarast ska utreda hur sjukvården kan förbättras genom att staten blir huvudman för hälso- och sjukvården samt verkar för att ett förebyggande hälso- och sjukvårdsdepartement inrättas.

Partistyrelsen delar motionärens problembeskrivning att resurs- och personalbrist hotar kvaliteten inom vården. Ett förstatligande av offentlig verksamhet är dock ingen garanti för att resurserna ökar och mer personal anställs. Staten kan redan nu påverka hur stora resurser vården får genom de generella bidragen till kommuner och landsting. Högerregeringen har dock valt att sänka skatterna istället för att öka resurserna till välfärden. Samma regering för också en politik som innebär att vinstdrivande företag tar över allt mer verksamhet inom vården och omsorgen, vilket innebär att skattepengar som borde ha gått till välfärd istället blir till privata vinster. Resursproblemen inom sjukvården har snarare ideologiska och politiska orsaker än organisatoriska.

Partistyrelsen har tidigare fattat beslut om partiets ställningstagande i regionfrågan genom att anta dokumentet För en stark regional demokrati! (24-25 oktober 2009). Där sägs det att grundidén i Ansvarskommitténs förslag är bra och bör genomföras. Det innebär bland annat att färre och större regionkommuner ersätter dagens landsting.

Vänsterpartiet bör kontinuerligt diskutera hur välfärden ska organiseras och ansvarsfördelningen mellan kommun, landsting och stat. Partistyrelsen menar dock att de motiv som framförs i motionen inte är tillräckliga för att nu kräva en utredning i syfte att förstatliga sjukvården.

Vad gäller motionens andra att-sats så är det regeringen som beslutar om hur ansvaret fördelas på olika departement. Det nuvarande Socialdepartementet har ansvar för vård och

omsorg och detta har även varit fallet under tidigare regeringar. När Vänsterpartiet ingår i en regering finns det möjlighet att påverka detta. Dock framgår det inte av motionen vad syftet är med att inrätta ett särskilt departement för den förebyggande hälso- och sjukvården. Partistyrelsen menar därför att det inte går att ta ställning till detta förslag.

Partistyrelsen föreslår

att motion A19 avslås

A20

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att det blir olagligt att vräka barn från deras bostad. Vidare ska Vänsterpartiet arbeta för att kommunens socialtjänst ska inträda som betalningsansvarig när någon inte kan betala sin hyra och att det inte ska vara tillåtet att vräka någon enbart p.g.a. hyresskulder. Motionären föreslår också att Vänsterpartiet ska verka för att det ska bli lättare för socialtjänsten att tvångsuthyra tomma lägenheter till flyktingar.

Alla människor ska ha rätt till en bostad. Som socialtjänstlagen tolkas i dag garanteras inte hemlösa rätten till eget boende utan endast "tak över huvudet". Det innebär ofta boende på härbärke eller hotell, vilket dels innebär ett sämre boende för den bostadslöse, dels kraftigt ökade kostnader för kommunen. Det främsta skälet till sådana akuta lösningar är bostadsbristen som gör det svårt för socialtjänsten att få tillgång till lägenheter. Partistyrelsen menar att bostadspolitikerna måste styras av ett rättighetsperspektiv i enlighet med regeringsformen. Rätten till bostad skulle kunna inarbetas i socialtjänstlagen så att den kompletteras med en bestämmelse om att rätt till bistånd också ska omfatta rätten till en egen bostad.

Avsaknaden av en bostad är naturligtvis ett reellt problem även för dem som inte är klienter hos socialtjänsten. I dessa fall är det inte rimligt att den enskilde ska behöva vända sig till socialtjänsten för att kunna tillförsäkras en adekvat bostad, och socialtjänsten är inte heller dimensionerad för att klara av en sådan uppgift. Rätt till bostad i fall där socialtjänstlagen inte är tillämplig skulle i stället kunna inarbetas i nu gällande lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar och med den av oss föreslagna kommunala bostadsförmedlingen som ansvarig för att tillgodose detta behov.

Föräldrarnas fattigdom kan leda till att barn blir hemlösa. Försenade eller uteblivna hyresbetalningar leder ofta till att hela familjer vräks. Kronofogdemyndighetens statistik visar att 569 barn vräktes under 2012 trots att det finns en nollvision för vräkningar av barnfamiljer. Vänsterpartiet har därför föreslagit i riksdagsmotioner, senast i riksdagsmotion Barnfattigdom (2013/14), att socialtjänstens och Kronofogdemyndighetens ansvar för att inga barnfamiljer ska bli hemlösa måste förtydligas. Det ska inte vara möjligt att avhysa barnfamiljer innan dessa har ett bra boende att flytta till.

Den absoluta majoriteten av verkställda vräkningar sker p.g.a. hyresskuld. För en del av de vräktas är vräkningsgrun-

den upprepade försenade hyresinbetalningar, trots att ingen hyresskuld kvarstår. I andra sammanhang är en vanlig konsekvens av en försenad betalning att man får en betalningspåminnelse och därefter någon form av straffavgift. Vänsterpartiet driver därför kravet att denna ordning också bör gälla försenad hyresinbetalning.

Den som inte kan försörja sig själv kan få försörjningsstöd och annat ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. I försörjningsstödet ingår skäliga kostnader för boende. Det är också möjligt att få bistånd till skulder om det finns särskilda skäl.

Vänsterpartiet driver frågan att en lagstiftning ska genomföras som gör samtliga kommuner i Sverige skyldiga att tillhandahålla flyktingmottagande. Det innebär att alla kommuner ska förbereda för mottagande av nyanlända flyktingar och anhöriga vad gäller boställning, sfi, skola och förskola osv. Asylsökande ska ha rätt att själva välja bostadsort och det finns också ett förslag om att införa en bostadsersättning för asylsökande i eget boende för att stärka de ekonomiska förutsättningarna för asylsökande att själva svara för sina boendekostnader vid val att bo i eget boende.

För att tillgången till bostäder ska motsvara efterfrågan föreslår Vänsterpartiet att det ska byggas fler bostäder och att särskilt hyresrätter ska prioriteras. Det ska också finnas minst ett allmännyttigt bostadsbolag i varje kommun. Alla kommuner ska dessutom vara skyldiga att ordna en bostadsförmedling som förmedlar de flesta allmännyttiga och privata lägenheter.

Partistyrelsen anser med anledning av det ovanstående att Vänsterpartiet redan driver de krav som framförs i motionen och den därför bör anses vara besvarad.

Partistyrelsen föreslår

att motion A20 anses besvarad

A21

I motionen föreslås att partistyrelsen ska verka för att den högsta hyresnivån i bostadstillägget till pensionärer (BTP) ska följa hyreshöjningarna, att inkomstgränsen höjs för när BTP trappas ned samt att förmögenhet och liknande inte ska påverka BTP lika mycket som idag.

Partistyrelsen anser att regelverken och nivåerna för de olika bostadsstöden behöver förändras. Människor ska ha möjlighet att efterfråga bostad efter behov och inte enbart efter betalningsförmåga. Bostadsstöden ska även bidra till möjligheten att behålla sin bostad vid oförutsedda händelser som arbetslöshet eller sjukdom. Dessutom är det ett fördelningspolitiskt instrument som ska bidra till att omfördela resurser i samhället och minska de ekonomiska klyftorna. Vänsterpartiet har föreslagit i riksdagsmotioner att bostadsbidraget måste ses över. Partistyrelsen menar att även BTP bör ses över eftersom problemen liknar dem som finns med bostadsbidraget. Eftersom partiet har ett pågående utredningsarbete om pensionssystemet och kan komma att föreslå förändringar även när det gäller

BTP, bör vi inte redan nu låsa oss vid vissa lösningar. Det bör också påpekas att BTP föreslås höjas för dem med sjuk- och aktivitetsersättning i Vänsterpartiets förslag till statsbudget. Därmed bör motionens första att-sats anses besvarad men dess övriga att-satser avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A21, första att-satsen anses besvarad

att motion A21, andra, tredje och fjärde att-satsen avslås

A22

I motionen föreslås att partistyrelsen ska verka för att sjukersättningen harmonieras med de förmåner som övriga grupper har åtnjutit samt att den lägsta ersättningen höjs i samma takt som det allmänna löneläget och att den inte bör understiga gränsen för relativ fattigdom.

Av de ca 380 000 personer som har sjuk- och aktivitetsersättning är det ungefär 300 000 som har en inkomstrelaterad ersättning och 80 000 som enbart har garantiersättning, enligt den senaste statistiken. Av dem med ersättning på garantinivån är drygt 25 000 personer under 30 år och har således aktivitetsersättning. Garantiersättningen beräknas på prisbasbeloppet och följer den allmänna prisutvecklingen i samhället. Även taket i den inkomstbaserade sjuk- och aktivitetsersättningen är knutet till prisbasbeloppet.

Det finns andra ersättningar och bidrag som inte är inkomstbaserade och värdesäkras med hjälp av prisbasbeloppet, t.ex. studiemedel och garantipension. Dessa grupper har behållit sin köpkraft men har lägre inkomster i förhållande till dem som arbetar och får lön eftersom reallönerna har ökat. Det s.k. jobbskatteavdraget har också ökat klyftan till dem som har inkomst av tjänst.

Den vedertagna definitionen av relativ fattigdom eller låg ekonomisk standard är att den disponibla inkomsten, d.v.s. inkomsten efter skatt samt transfereringar och bidrag, per konsumtionsenhet är mindre än 60 procent av medianen för den disponibla inkomsten, som var ca 10 800 kronor per månad 2013. En ensamstående utan barn med garantiersättning och högsta möjliga bostadstillägg har en disponibel inkomst som är ungefär 11 500 kronor per månad. Om reallönerna fortsätter att öka riskerar dock fler att hamna under gränsen för relativ fattigdom.

I Vänsterpartiets alternativ till statsbudget för 2014 har vi flera förslag som stärker ekonomin för dem med sjuk- och aktivitetsersättning. De med garantiersättning föreslås få en skattesänkning med 500 kronor och höjt bostadstillägg med 340 kronor per månad, totalt 840 kronor. Den inkomstbaserade ersättningen bör höjas till 67 procent av antagandeinkomsten och den högsta möjliga ersättningen stiger då med 800 kronor till 18 600 kronor per månad. Tillsammans med en skattesänkning på 500 kronor blir det totalt 1 300 kronor mer per månad.

Partistyrelsen anser att den politik som partiet driver inne-

bär en bra förstärkning av ekonomin för dem med sjuk- och aktivitetsersättning, vilket innebär att motionens första att-sats anses besvarad.

Partistyrelsen anser vidare att kongressen för närvarande inte bör fatta beslut om att förändra hur garantiersättningen värdesäkras eftersom det behöver utredas om detta ska gälla även andra bidrag, som baseras på prisbasbeloppet, samt vilka andra alternativ som kan finnas för att förbättra ekonomin för dessa grupper. Därför bör motionens andra att-sats avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A22, första att-satsen anses besvarad

att motion A22, andra att-satsen avslås

A23

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska utreda skillnaderna i ekonomi för äldre ensamstående män och kvinnor för att vidta eventuella åtgärder. Det föreslås också att Vänsterpartiet i diskussioner om högre pensionsålder ska beakta att flera länder har lägre pensionsålder för kvinnor än för män.

Uppgifter om ensamstående äldres ekonomi finns redan tillgängliga t.ex. vid Pensionsmyndigheten och Statistiska centralbyrån. Vänsterpartiet har också låtit utreda pensionssystemet bl.a. utifrån könsskillnader varför partistyrelsen anser att motionens första att-sats är besvarad.

Internationella jämförelser av olika pensionssystem kan givetvis vara intressanta, men det framgår inte av motionen varför Vänsterpartiet ska beakta just den lägre pensionsåldern för kvinnor i vissa länder och partistyrelsen kan därför inte ta ställning till förslaget och föreslår att den andra att-satsen avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A23, första att-satsen anses besvarad

att motion A23, andra att-satsen avslås

A24

Motionärerna vill att partiet ska börja agera enligt tidigare kongressbeslut om sex timmars arbetsdag. I första att-satsen föreslås att Vänsterpartiet snarast redovisar vad arbetsgruppen för sextimmarsdag kommit fram till. I andra att-satsen föreslås att Vänsterpartiet tar på sig rollen att vara den drivande och offensiva politiska kraften i denna viktiga samhällsfråga. I tredje att-satsen föreslås att Vänsterpartiet anordnar konferenser, seminarier, triggat igång debattprogram i olika media m.m. I fjärde att-satsen föreslås att Vänsterpartiet lägger en riksdagsmotion om att utreda vad en arbetstidsförkortning till sex timmar per dag med bibehållen lön skulle innebära för samhällsekonomin.

Vid de tre senaste partikongresserna har diskussionen om sex timmars arbetsdag varit livlig. En arbetsgrupp har tillsatts i enlighet med beslut på kongressen 2012 för att ta fram konkreta

förslag på hur en arbetstidsförkortning ska kunna genomföras.

Arbetsgruppen har dessvärre drabbats av flera avhopp vilket har medfört att arbetet dragit ut på tiden. Eftersom arbetet i gruppen fortfarande pågår anser partistyrelsen att redovisningen av resultatet inte bör föregripas.

Vänsterpartiet driver redan frågan om en generell arbetstidsförkortning. Men vi saknar fortfarande konkreta förslag på hur en sådan skulle kunna genomföras. Så snart arbetsgruppens färdiga rapport behandlats av partistyrelse och presenterats för kongressen kommer partiet att kunna driva frågan med ökad kraft.

Arbetsgruppen för arbetstidsförkortning har det senaste året anordnat tre seminarier (på socialistiskt forum 2012, på feministiskt forum 2013 och på Vänsterdagarna i Malmö 2013). Däremot vill inte partistyrelsen binda sig inför valåret när det gäller vilka frågor som ska prioriteras på liknande sätt. Det bör vara avhängigt vilka frågor som lyfts i kongressuttalandet och senare valplattform.

Vänsterpartiets riksdagsgrupp har under senaste allmänna motionstiden lämnat in en motion Arbetstid och arbetsmiljö (2013/14) där kravet på en generell arbetstidsförkortning läggs fram. Kravet är formulerat som att en målmedveten strategi för att stegvis förkorta arbetstiden från dagens 40 till 30 timmar bör utarbetas. Till den sittande arbetsgruppen finns även en ekonom knuten som har i uppdrag att ta fram konkreta beräkningar.

Partistyrelsen föreslår

att motion A24, första och tredje att-satsen avslås

att motion A24, andra och fjärde att-satsen anses besvarad

A25

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att Sveriges löntagare ska återfå de två semesterdagar som riksdagen beslutade om 1991.

Mellan 1991 och 1993 hade alla rätt till 27 semesterdagar med lön. Beslutet togs dock av riksdagen under socialdemokratisk regering den 21 mars 1990 och inte 1991, som anges i motionen. 1992 revs beslutet upp som en del i en krisuppgörelse mellan den borgerliga regeringen och Socialdemokraterna. Vänsterpartiet motsatte sig förslaget (se riksdagsmotion Åtgärder för att stabilisera den svenska ekonomin (1992/93)) och skrev att: "Av konjunkturpolitiska skäl och rättviseskäl avvisar vi regeringens förslag att minska den lagstadgade semestern. Vi anser det också vara orealistiskt att tro att denna åtgärd kan få genomslag på samtliga avtalsområden. Långsiktigt anser vi att en förkortning av den dagliga arbetstiden är den mest angelägna arbetstidsreformen."

En förkortning av veckoarbetstiden är den arbetstidsreform som Vänsterpartiet sedan dess har prioriterat. En arbetsgrupp har sedan förra kongressen arbetat med att ta fram en strategi för en sådan arbetstidsförkortning. Även om en förlängd rätt

till semester är en sympatisk reform så är det svårt att se att det skulle vara en framgångsrik väg att i nuläget börja driva ytterligare en fråga om lagstadgad arbetstidsförkortning. Motionen bör därför avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A25 avslås

A26

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att återställa högerregeringens sänkta arbetsgivaravgifter samt att ytterligare höja arbetsgivaravgifterna med någon enhet extra för korttidskontrakt gällande upp till tre månaders anställning.

Att stärka rätten till tillsvidareanställning och minimera otrygga anställningsformer har länge varit en prioriterad fråga för Vänsterpartiet. Partiet har i riksdagen lanserat en rad olika förslag för att stärka anställningstryggheten. Bland annat drev partiet under en tid förslaget med en höjd arbetsgivaravgift för visstidsanställningar. Det är en linje Vänsterpartiet nu valt bort, eftersom nivån på arbetsgivaravgiften är ett styrmedel som visat sig ha mycket liten, om ens någon, effekt.

Exempelvis har de analyser som gjorts av regeringens sänkning av arbetsgivaravgiften för unga och för personer över 67 år varken visat på effekter för den totala sysselsättningen, eller på vilka som fått jobb. Tidigare försök med sänkta arbetsgivaravgifter i vissa geografiska områden har visat samma ineffektivitet och därför avskaffats.

Att en högre arbetsgivaravgift för visstidsanställda skulle verka avskräckande för arbetsgivare och gynna tillsvidareanställning är mot denna bakgrund inte sannolikt. Exempelvis är det betydligt dyrare att anlita arbetskraft via ett bemanningsföretag per timme än att anställa direkt. Men det är ett pris allt fler arbetsgivare är beredda att betala för att de vinner i flexibilitet och slipper arbetsgivaransvaret. Det är tydligt att priset på arbetskraften inte är det största problemet för arbetsgivarna. Istället är det möjligheten till flexibel bemanning och den beroendeställning löntagare utan anställningstrygghet befinner sig i som är själva vinsten.

Partistyrelsen vill understryka att det bästa sättet att angripa problemet med korta och otrygga anställningar är genom förändringar i den arbetsrättsliga lagstiftningen. Det handlar bland annat om att avskaffa allmän visstidsanställning som anställningsform och att objektiva kriterier ska avgöra när en tillfällig anställning får göras. Vänsterpartiet vill införa en maxgräns på två år för hur länge en person kan vara tidsbegränsat anställd hos en arbetsgivare, tydliggöra bestämmelserna för vikariat och utöka företrädesrätten till återanställning. Sammantaget är dessa förslag mer effektiva för att stävja missbruket av otrygga anställningar än en differentiering av arbetsgivaravgiften.

När det gäller motionens krav att avskaffa regeringens sänkning av arbetsgivaravgiften för unga är det en politik Vänsterpartiet redan driver, och som vi lagt skarpa förslag om i våra budgetmotioner i riksdagen.

Partistyrelsen föreslår

att motion A26, första att-satsen anses besvarad

att motion A26, andra att-satsen avslås

A27

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för bankernas förstatligande.

Vänsterpartiet har tidigare släppt en omfattande rapport med förslag på förändringar av finanssektorn, Finansskrisen och vänsterns svar. Där föreslår vi bland annat att statens roll och ägande i finanssektorn utökas, att bankernas storlek begränsas och att möjligheterna att bedriva lokal bankrörelse utvecklas. Vänsterpartiet har också upprepade gånger krävt att varje stöd till finanssektorn i krisen ska motsvaras av ett ökat ägande, bland annat för att det inte ska bli skattebetalarna som får stå för notan. Om staten tar över en bank ska ägandet också stanna kvar hos medborgarna efter det att bankerna rekonstruerats. Ett av de mest genomgripande förslagen Vänsterpartiet driver är att införa en bankdelningslag. Det skulle innebära att traditionell in- och utlåningsverksamhet särskiljs från spekulation och övrig investeringsverksamhet. Med en sådan lag kommer skattebetalarna inte att behöva garantera den. Avsikten är dels att traditionell bankverksamhet inte ska hotas av aktiviteter som inte är av central betydelse för dem, dels att den traditionella bankverksamheten ska kunna fortgå utan att banken riskerar att bli insolvent utan statens ingripande.

Motionen föreslår ett förstatligande av hela banksektorn. Det har varit ett medvetet val att inte ställa det kravet som svar på finansskrisen, utan tvärtom vid sidan av krav på ett ökat statligt ägande, krav på bankdelningslag, förbud mot farlig spekulation och kraftfull reglering också lyfta fram de lokala sparbankerna som ett bättre fungerande alternativ än dagens huvudaktörer. Att sparbankerna inte har möjlighet att dela ut vinster till aktieägare, utan i stället måste fondera vinsterna och avkastningen - och samtidigt får ökade möjligheter att även ge bättre ränte- och lånevillkor - ger bankkunderna en trygghet. Sparbankerna har närsamhällets utveckling som sin utgångspunkt. Sparbankerna drivs i vinstsyfte, men ägarformen har inneburit att de inte maximerat den kortsiktiga vinsten på bekostnad av verksamheten till skillnad från många vanliga banker. En anledning till detta är att deras övergripande mål är att utveckla närsamhället. Delar av det fonderade överskottet får sedan enbart användas för samhällsnyttiga ändamål som utvecklar regionen och lokalsamhället i långsiktigt hållbar riktning. Detta gör sparbankerna intressanta. Sparbankerna är stiftelseägda.

Allt fler banker har helt upphört med kontanthantering eller infört restriktioner för hur man får ta ut och sätta in sina pengar på banken. Denna utveckling har gått snabbt. Så sent som 2009 hade alla bankkontor kvar sin kontanthantering. År 2012 hade 500 av 1 248 kontor slutat med kontanthantering. Det betyder att väldigt många människor har fått sin rätt till sina egna pengar begränsad. Detta drabbar särskilt människor i glesbyg-

den, där det kan vara långt mellan bankkontoren. Vänsterpartiet har därför även krävt att bankerna bör åläggas att upprätthålla en viss kontanthantering, se riksdagsmotion Bankernas kontanthantering (2013/14).

Partistyrelsen föreslår

att motion A27 avslås

A28

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för att ett regelverk upprättas inom vilket sociala investeringar kan likställas med fysiska investeringar och skrivas av över tid på samma sätt.

Att förebygga sociala problem spar inte bara mycket mänsklig lidande, utan även pengar. Därför är det positivt att bl.a. Malmö och Umeå avsatt pengar i sociala investeringsfonder för att kunna arbeta förebyggande. Dessa fonder har blivit ett viktigt instrument för att få till stånd nödvändiga sociala investeringar. De är ett bra sätt att använda överskott inom den kommunala ekonomin. Användandet av fonderna bidrar dessutom till att uppmärksamma behovet av en social investeringspolitik i stort, dvs. satsningar på trygghet och omtanke om alla eller exempelvis vikten av tidiga insatser för barn och unga. Tyvärr finns regelverk som försvårar inrättandet av sådana fonder idag. Därför ska partiet arbeta för att sådana hinder avskaffas. Vi vill att fler kommuner ska inrätta sociala investeringsfonder.

Det vore välkommet om kommunerna kunde satsa mer på att förebygga sociala problem genom att stärka välfärden och sociala investeringsfonder är ett bra sätt att göra detta. Det främsta hindret mot att arbeta förebyggande är dock inte bokföringstekniska regler och lagar, utan att kommuner och landsting saknar resurser därför att det offentliga andelen av ekonomin krympt kraftigt.

Partistyrelsen delar motionens uppfattning att det är viktigt att samhället satsar på dem som behöver det mest. Därför är Vänsterpartiet starkt kritiskt till den sittande regeringens prioriteringar. Samtidigt som regeringen sänkt skatterna med ca 140 miljarder kronor (netto) mellan 2006 och 2014 har man endast ökat de sammanlagda statsbidragen till kommunerna med ca 5,2 miljarder kronor (netto) under samma tidsperiod (i fasta priser). Det innebär att regeringens skattesänkningar sedan man kom till makten har varit 27 gånger så stora som dess sammanlagda välfärdssatsningar.

Vänsterpartiet föreslår istället kraftigt ökade satsningar på välfärden. Förslagen finns formulerade i Vänsterpartiets budgetmotion för 2014, där sammanlagt 108 miljarder kronor är avsatta för satsningar på välfärden i kommunerna under 2014, 2015 och 2016.

Partistyrelsen vill betona att den konflikt Vänsterpartiet vill ha är kring välfärdens finansiering kontra skattesänkningar och att det är kring detta Vänsterpartiets politiska fokus bör ligga. Att ändra på regelverk är ett stort arbete och kräver omfattande insatser. Det som motionen föreslår skulle ändra på hela dagens

struktur kring hur kommunsektorns budgetar är uppbyggda. Vänsterpartiet arbetar för att staten ska få samma möjligheter som kommunerna till avskrivningar vid fysiska investeringar. Idag finansieras statens fysiska investeringar som löpande verksamhet. Det har inneburit att bl.a. järnvägsinvesteringar har halkat efter, eftersom de ska konkurrera med barnbidrag, skola m.m. Om vi även skulle driva att löpande verksamhet skulle få möjlighet till avskrivningar så skulle det även kunna undergräva våra möjligheter till att staten i likhet med kommuner och landsting ska kunna få en investeringsbudget.

Vänsterpartiet driver också att lagen ska ändras så att kommunsektorn i likhet med staten ska styras av ett mål om budget i balans över en konjunkturcykel. Det skulle stärka kommunernas förutsättningar att öka anslagen till vård, skola och omsorg, eftersom dagens lagstiftning om "God ekonomisk hushållning" av de allra flesta tolkas som ett krav på två procents överskott.

Partistyrelsen föreslår

att motion A28 anses besvarad.

A29

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för införande av sänkt moms på frukt och grönt.

Momsen är ett skatteområde där EU-länderna har kommit överens om att ha gemensamma regler. Momsreglerna finns till stor del samlade i det så kallade momsdirektivet. Enligt direktivet ska medlemsländerna ha en normalskattesats om lägst 15 procent. I Sverige är den 25 procent. Medlemsländerna får utöver normalskattesatsen även ha två reducerade momssatser för vissa varor och tjänster. Bland dessa finns t.ex. livsmedel, läkemedel och olika kulturella evenemang.

Detta innebär för det första att Sverige på grund av EU:s regler inte ensamt kan besluta om sänkt moms för vissa varor. För det andra har frukt och grönt redan idag en lägre momssats, tolv procent, eftersom det är livsmedel.

Vänsterpartiet förespråkar idag ett skattesystem som ska vara utformat så att det är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Vi menar att det är viktigt att vara observant på att krångliga skatteregler minskar människors möjligheter att göra rätt för sig. Av den anledningen tycker vi att det är viktigt att eftersträva ett system som är enhetligt, likformigt och som har få undantag. Att som i motionens förslag utforma selektiva skatteregler, menar partistyrelsen för med sig gränsdragningsproblem och bidrar till att göra skattesystemet mer svåröverskådligt. Partistyrelsen menar att momssänkningar hittills inte visat sig ha haft den effekt man förväntat sig utan istället lett till att mellanhänder har behållit sänkningen för egen del. Det enda undantaget är, såvitt partistyrelsen erinrar, bokmomsen. Därför motsätter sig Vänsterpartiet att använda differentiering av momsen som politiskt verktyg.

I motionen anförs att bakgrunden till motionens förslag är att minska den klimatpåverkan som kommer av vår köttkonsumtion. Partistyrelsen föreslår andra sätt att arbeta för att

minska köttkonsumtionen. I riksdagen har Vänsterpartiet t.ex. motionerat om att ett nationellt mål för att minska köttkonsumtionen ska antas. Dessutom bör det tas fram en handlingsplan för hur klimatpåverkan, inklusive animalieproduktionen, ska minskas. Partistyrelsen vill understryka att Vänsterpartiet inte är för förslag om köttskatt.

Partistyrelsen föreslår

att motion A29 avslås.

A30

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska arbeta för att det i skattesystemet ska byggas in en matematisk faktor/komponent som ökar skatteuttaget i verksamheten gradvis när procentandelen tillsvidareanställda i rörelsen sjunker. Är procentandelen mindre än 100 procent tillsvidareanställda så ska den aktuella procentandel som ligger till grund vid skattesystemets införande vara bestämmande för skattetilläggets storlek. Förslaget tar sikte på bolagsskatten och dess utformning.

Vid årsskiftet 2013/2014 sänktes bolagsskatten från 26,3 procent till 22 procent. Huvudargumentet var att den tidigare skattenivån inte var internationellt konkurrenskraftig.

Vänsterpartiets syn på bolagsskatten är att den ska ta in en rimlig del av vinsterna till samhälleliga investeringar och utgifter. Samtidigt ska den fungera i en öppen ekonomi med internationell konkurrens. Vi menar att bolagsskatten var konkurrenskraftig redan innan den sänktes, och föreslår att den höjs till 26 procent.

Skattesystemet, av vilket bolagsskatten och andra kapitalskatter utgör stora och viktiga delar, bör enligt partistyrelsens mening utformas så att det är förutsägbart, enkelt att förstå och att tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Den föreslagna förändringen av bolagsskatten tycks, så vitt partistyrelsen kan bedöma, föra med sig en del tillämpningssvårigheter. Det är också partistyrelsens principiella uppfattning att de problem med urholkning av anställningstryggheten som motionen beskriver inte bäst löses genom skatteförändringar.

Vi vill istället angripa problemet med korta och otrygga anställningar genom förändringar i den arbetsrättsliga lagstiftningen. Det handlar bland annat om att avskaffa allmän visstidsanställning som anställningsform och att objektiva kriterier ska avgöra när en tillfällig anställning får göras. Vi vill införa en maxgräns på två år för hur länge en person kan vara tidsbegränsat anställd hos en arbetsgivare, tydliggöra bestämmelserna för vikariat och utöka företrädesrätten till återanställning.

Partistyrelsen föreslår

att motion A30 avslås

A31

I motionen föreslås bl.a. att partistyrelsen ska verka för att avskaffa kortbetalningsavgiften för säljare.

2010 ändrades lagen om betaltjänster så att det inte längre är

tillåtet för en säljare att ta ut en avgift när någon betalar med ett visst betalningsinstrument, till exempel ett konto- eller kreditkort. Den 24 juli i år presenterade EU-kommissionen ett förslag som väntas sänka avgifterna som butikerna betalar kortföretagen och bankerna. Enligt en rapport från HUI Research tar bankerna ut cirka sju miljarder kronor i avgifter när konsumenterna betalar med kort. Endast 40 procent av avgifterna är synliga för konsumenterna. Resten är dolda avgifter som bankerna tar ut av företagen där kunderna handlar. EU-kommissionen föreslår ett tak på 0,2 procent i avgift för betalningar med betalkort och på 0,3 procent för betalningar med kreditkort. Taket ska införas efter en tvåårig övergångsperiod där det enbart ska gälla för avgifter vid kortbetalningar som sker över gränserna. Förslagen ska nu behandlas i EU-parlamentet och kan sedan komma att börja gälla först i slutet av nästa år.

Vänsterpartiet har i riksdagen ställt skriftliga frågor till statsrådet Peter Norman beträffande mellanbanksavgifter (2012/13:159) samt om kortavgifter och bankernas redovisningar (2012/13:158), där bl.a. behovet om en ökad transparens gällande bankernas redovisning av kortavgifter m.m. betonats.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om de problem som dagens system innebär. Betalsystemet är en del av samhällets infrastruktur. Trots detta kan partistyrelsen konstatera att det inte finns någon skyldighet för bankerna att redovisa sina intäkter och kostnader för korthantering. Lagen om betaltjänster förbjuder att avgifter tas ut av konsumenter vid kortköp. Det har dock blivit alltmer tydligt att bankerna tar ut dolda avgifter för sin korthantering, en verksamhet de tycks göra en avsevärd vinst på. Det rör sig om avgifter som handlare och kunder sedan får betala, vilket partistyrelsen anser inte är rimligt. Vänsterpartiet har därför drivit frågan i riksdagen bl.a. genom skriftliga frågor till ansvarigt statsråd. På så vis har vi betonat vikten av att öka transparensen i bankernas redovisningar av korthantering samt frågat vilka åtgärder som avses vidtas för att synliggöra mellanbanksavgifterna för att på så vis öka möjligheterna till lägre kortavgifter. Motionens intention motsvarar således i huvudsak den politik som redan förs. Eftersom detta är en EU-fråga så kan vi i dagsläget bara följa utvecklingen och avvakta vad resultatet för EU-kommissionens lagda förslag innebär för svenskt vidkommande. Därefter har vi möjlighet att ta ställning till hur och vad vi praktiskt kan göra nationellt. Partistyrelsen föreslår dock att Vänsterpartiet i riksdagen ska bevaka och ta upp frågan vid de tillfällen som ges vid överläggningar i riksdagen.

Partistyrelsen föreslår

att A31 bifalls

A32

I motionen föreslås att partistyrelsen ska verka för motionens intentioner. I motionen föreslås ett avdragsystem där man själv ska kunna välja hur man vill klimatkompensera och belöna individuella val som till exempel resor med kollektivtrafik och

minskad köttkonsumtion. Detta i motsats till dagens, enligt motionen, bestraffningssystem i form av höjd bensinskatt som drabbar alla oavsett konsumtionsnivå och som alienerar många mot miljöinitiativ. Detta skulle, enligt motionen, stimulera individen till miljöåtgärder då även de som är kritiska till miljöåtgärder alltid söker alternativ för att betala mindre i skatt.

För att minska klimatbelastningen menar partistyrelsen att bensinskatten är ett effektivt generellt styrmedel för att minska utsläppen från bilismen. För att kompensera grupper som inte har tillgång till andra färdmedel än bil föreslår vi bl.a. sänkt fordonsskatt och ökad tillgång till kollektivtrafik i glesbygd. Att stimulera fler resor med kollektivtrafik och minskad köttkonsumtion genom att införa ett nytt generellt avdragssystem menar vi innebär både praktiska svårigheter och osäkra klimatvinster. Däremot delar vi motionens andemening om behov att morötter för individen att välja det som är klimatsmart. Vänsterpartiet har föreslagit en rad åtgärder i denna riktning i riksdagen. Storskaligt försök med avgiftsfri kollektivtrafik, s.k. klimattaxa, är ett exempel. Stopp för höjda banavgifter inom järnvägstrafiken och slopat avkastningskrav till staten för SJ är andra krav för att stimulera lägre pris för resenärer och gods för hållbara resor.

Då vi vet att höginkomsttagare, och män generellt, orsakar högre utsläpp av växthusgaser än låginkomsttagare och kvinnor har vi även föreslagit en utredning för att belysa effekterna av koldioxidransonering. I motsats till dagens förhållande skulle ett ransoneringssystem innebära att höginkomsttagare måste betala till låginkomsttagare om de vill göra större utsläpp än de tilldelats. Koldioxidransonering innebär att ett tak sätts upp för utsläpp av koldioxid och att utsläppen fördelas lika inom befolkningen genom ransoner. Vi menar dock att det förutom kostnadsberäkningar för att införa ransonering behövs underlag för hur ett sådant system påverkar andra styrmedel och de offentliga investeringarna för att minska utsläppen av koldioxid.

Partistyrelsen föreslår

att motion A32 avslås

A33

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för att 10 procent av den offentliga näringssektorn ska öronmärkas till att finansiera gångbara affärsidéer av unga företagsaspiranter. En förutsättning för att staten ska gå in med ekonomiska garantier ska vara att ett privat företag som bedriver franchiseverksamhet accepterar affärsplanen.

För att kunna använda en tiondel av värdet av de statliga bolagen till att finansiera franchiseföretagande måste detta värde först förvandlas till likvida tillgångar genom att staten säljer en del av bolagen till privata ägare. Vänsterpartiet menar att det finns ett värde i att staten äger företag.

Partistyrelsen delar motionens bedömning att det idag kan vara svårt för unga att få ihop det kapital som krävs för att

kunna starta ett företag. Samtidigt menar partistyrelsen att det finns bättre sätt att minska ungdomsarbetslösheten än att sälja statliga företag för att underlätta för unga att bli franchiseföretagare.

Dessutom upplever många småföretagare som ingått franchiseavtal att de hamnar i underläge i förhållande till det företag de tecknat avtal med. Det är därför långt ifrån självklart att staten ska främja just denna form av företagande.

Det är angeläget att minska ungdomsarbetslösheten. Vänsterpartiets budgetmotion för 2014 innehåller stora satsningar på att ge unga möjligheter att arbeta eller studera.

Partistyrelsen föreslår

att motion A33 avslås

A34

Motionens första att-sats föreslår att kongressen uttalar sig i riksdagen angående kraftigt höjd skatt för stora bensindriva bilar. I motionens andra att-sats föreslås att Vänsterpartiet, ur ett feministiskt perspektiv, försöker få en analys av skillnaderna i miljöförstörande utsläpp från män respektive kvinnor.

Partistyrelsen kan inte bifalla motionens första att-sats då kongressen varken kan eller bör ges mandat att uttala sig i riksdagen. Partistyrelsen utgår dock från att syftet med första att-satsen är att Vänsterpartiet i riksdagen ska verka för kraftigt höjd skatt för stora bensindriva bilar.

Vänsterpartiet har under mandatperioden i riksdagsmotion Miljöanpassad vägtrafik (2012/13) föreslagit en rad åtgärder för en mindre klimatpåverkande personbilstrafik. Vi föreslår i motionen att bensin- och dieslbilar successivt ska fasas ut. Förutom åtgärder för att gynna hållbara drivmedel föreslår vi åtgärder som stimulerar bilar med låga utsläpp, det vill säga i de flesta fall mindre bilar. Hit hör förslag som en mer koldioxidbaserad fordonsskatt samt en förmånsbeskattning på bilar som är baserad på dess miljöpåverkan. Dessa förslag skulle resultera i fler bränslesnåla bilar och ökad beskattning av bränsleslukande bilar. Dessutom anser vi att regeringen snabbt bör utreda förutsättningarna för ett införande av ett bonus-malus system i Sverige. Frankrike har infört en sådan modell som innebär att bilar med mycket låga koldioxidutsläpp får en betydande skattebonus vid försäljning, medan bilar med höga utsläpp får en hög skatt.

Beträffande motionens andra att-sats har Vänsterpartiet i budgetmotionen för 2014 föreslagit medel till konsupplad statistik och analyser om klimatpåverkan. I motivet för anslaget anges att utredningar och indikatorer som inte belyser könsspecifika skillnader bör ifrågasättas. Kunskapen på området och hur ojämlikheter och bristande hållbarhet kan åtgärdas måste fördjupas.

Partistyrelsen föreslår

att motion A34 anses besvarad

A35

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för att gods- och persontrafik på Västerdalsbanan ska återupptas. För detta krävs nödvändiga reparationer, underhållsarbeten samt elektrifiering. I planen ska också ingå en förlängning till Sälen och så småningom till Trysil och det norska järnvägsnätet.

Partistyrelsen delar motionens beskrivning av betydelsen av fortsatt trafik på Västerdalsbanan. Sverige är i stort behov av att genomföra ett systemskifte för förflyttning av transporter på väg till spår. Att lägga ned befintliga spår är varken samhällsekonomiskt lönsamt eller ekologiskt hållbart. Vänsterpartiet har i riksdagen under mandatperioden föreslagit högre anslagsnivåer för nya spår och underhåll till järnvägen under perioden 2014-2025 än något annat parti för att möjliggöra moderna och hållbara transporter i hela landet. I våra föreslagna satsningar ingår även riktade satsningar på de lågtrafikerade banorna.

I motionen föreslås dock, utöver återupptagen gods- och persontrafik på Västerdalsbanan, planering för förlängning till Sälen och så småningom till Trysil och det norska järnvägsnätet. Partistyrelsen utesluter inte att en sådan förlängning kan motiveras, av flera skäl, men anser att en sådan prioritering bör göras inom ramen för det strategi- och visionsprogram för tågtrafiken som pågår och som beslutades av föregående kongress.

Partistyrelsen föreslår

att motion A35 avslås

A36

I motionen föreslås en rad åtgärder för en mer sammanhållen järnväg med ökat statligt ansvar och förändring av berörda myndigheters uppdrag. Motionen föreslår att Transportstyrelsen i nuvarande form ska upphöra. Vidare ska återinrättande ske liknande Banverkets tidigare statliga ansvarsformer och allt underhåll ska ske med planerat tågstopp. Gods- och tågresenärer ska i god tid meddelas om planerade stopp och om syftet med dessa. Fler förebyggande avstängningar krävs för ökade transporter och ansvaret för dessa ska ske med fast statlig arbetskraft. Då nybyggnation brådskar ska detta ske i direkt uppsiktskontroll av staten.

Partistyrelsen delar motionens beskrivning gällande de negativa effekter avregleringen resulterat i för resenärer, godstrafik och i förlängningen klimatet. I vår riksdagsmotion En sammanhållen järnväg och kollektivtrafik (2012/13) föreslår vi en rad åtgärder för ett mer enhetligt och sammanhållet järnvägsystem. Vi föreslår i motionen bl.a. att Trafikverket ska utföra det nödvändiga banunderhållet i egen regi. I vår följdmotion i riksdagen med anledning av skrivelsen 2012/13:50 Riksrevisionens rapport om Trafikverkets upphandling av vägar och järnvägar föreslår vi ett flertal åtgärder enligt Riksrevisionens rekommendationer. Vi påtalar i motionen behovet av standardiserade upphandlingar så att den långsiktiga hållbarheten säkras. Idag saknas ofta incitament för företagen att uppfylla detta.

Vidare konstaterar vi i motionen att nuvarande upphandlingar ger påtaglig risk för dyrare lösningar och att vinsterna privatiseras och förlusterna förstatligas. Dessutom blir det resenärerna och klimatet som får betala priset för kortsiktigheten. Vänsterpartiet har även medverkat till att regeringen tillsatt en utredning om järnvägssystemets organisering.

Partistyrelsen anser inte att en nedläggning av Transportstyrelsen i nuvarande form är en lösning på de omfattande brister vårt järnvägssystem idag har, även om brister i styrning av denna myndighet föreligger. Vi vill därför avslå motionens första att-sats.

När det gäller övriga att-satser hänvisar partistyrelsen till den politik Vänsterpartiet drivit på området samt det arbete som bedrivs inom ramen för det strategi- och visionsprogram för tågtrafiken som pågår och som beslutades av föregående kongress. Partistyrelsen föreslår därför att motionens övriga att-satser anses besvarade.

Partistyrelsen föreslår

att motion A36, första att-satsen avslås

att motion A36, andra att-satsen, tredje att-satsen, fjärde att-satsen, femte att-satsen, sjätte-att satsen och sjunde att-satsen anses besvarad

A37

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska arbeta för en revidering av minerallagstiftningen. Förslaget motiveras i motionen av de undersökningstillstånd som beviljats på Öland med anledning av fossilgastillgångar i alunskiffer. Eventuell utvinning av gas på Öland eller gruvdrift på andra håll i landet riskerar enligt motionen att ge stora negativa miljökonsekvenser. Motionen ställer också frågan om en möjlig lösning kan vara att stärka miljölagstiftningen och minska Bergsstatens makt.

Bergsstaten beslutar i ärenden som rör prospektering och utvinning av mineral enligt minerallagen. Minerallagen tillkom 1992 och reglerar hur mineraltillgångar får utnyttjas. I minerallagen ingår regler om undersökningstillstånd, bearbetningskoncession samt ersättning till fastighetsägare. Miljöbalken gäller parallellt med minerallagen på samma sätt som den gäller med andra speciallagstiftningar.

Partistyrelsen delar motionens farhågor för negativa miljöeffekter av eventuell utvinning av fossil energi på Öland. Utvinning av ännu mer fossil energi skulle motverka den nödvändiga energiomställning vi står inför och dessutom riskera stora negativa miljöeffekter. I riksdagsmotion Klimaträttvisa inför Warszawa och dess efterföljare (2013/14) föreslår vi att ett nationellt förbud mot utvinning av fossil energi bör införas.

Vänsterpartiet har i interpellationer och motioner i riksdagen samt i utspel lyft ett flertal åtgärder för ökad miljö- och naturhänsyn vid mineralutvinning. I riksdagsmotionen Gruvnäringen (2013/14) föreslår vi att Bergsstaten inte ska kunna bevilja undersökningstillstånd i områden som är klassade som

naturreservat, Natura 2000-områden eller världsarvsområde. Vi föreslår även att bearbetningskoncession endast ska kunna ges om ekonomisk lönsamhet är möjlig att uppnå för fyndigheten då hela miljökostnaden inklusive kostnader för efterbehandling beaktas. Dessutom föreslår vi att länsstyrelsen vid provborringar alltid ska ställa krav på miljökonsekvensbeskrivning.

De förslag Vänsterpartiet driver för ökad miljö- och naturvårdshänsyn vid mineralutvinning kräver revidering av både minerallagstiftningen och miljöbalken.

Partistyrelsen föreslår

att motion A37 anses besvarad

A38

I motionen föreslås att Vänsterpartiet kraftfullt ska agera för att ersättningsnivåerna i minerallagstiftningen ändras från dagens låga nivåer till minst tio procent i mineralersättning, där tio procent av ersättningen ges till markägaren och 90 procent till statskassan. Vidare föreslås att minerallagstiftningen ändras så att moderbolaget får saneringsansvar i de fall bolaget med saneringsansvar går i konkurs efter avslutat arbete. Motionen föreslår även att Vättern är att se som ett riksintresse som inte ska utnyttjas för skadlig gruvdrift samt att ingen gruvdrift sker i Natura-2000 områden.

Vänsterpartiet har med flera utspel samt genom lagda förslag i riksdagen agerat kraftfullt för att höja mineralersättningen. I riksdagsmotion Gruvnäringen (2013/14) föreslår vi att den höjs från dagens två promille till tio procent. Vårt förslag innebär att vi ändrar fördelningen på mineralersättningen så att fem procent går tillbaka till fastighetsägarna och 95 procent till staten. Inkomsterna från den höjda mineralavgiften ska finansiera en gruvfond för olika typer av investeringar i gruvregionerna. Ersättningen till fastighetsägarna skulle med vårt förslag innebära en ökning i reella ekonomiska medel jämfört med dagens situation.

Vänsterpartiets politik är därmed snarlik motionens yrkande i första att-satsen. Partistyrelsen anser att den fördelning av mineralersättning mellan markägare/fastighetsägare och staten är väl avvägd i vårt förslag och ser ingen anledning att förändra den i proportion enligt motionen. Partistyrelsen föreslår av den anledningen att första att-satsen avslås.

I samband med Jonas Sjöstedts sommartal i augusti 2013 förde Vänsterpartiet fram en rad förslag för en ekologiskt och socialt hållbar mineralbrytning. Bland förslagen finns krav på lagändring i aktiebolagsordningen så att moderbolaget alltid får det ekonomiska för nödvändiga miljöåtgärder som t.ex. sanering i fall där dotterbolaget går i konkurs. Partistyrelsen föreslår därmed att motionens andra att-sats anses besvarad.

Partistyrelsen delar motionens farhågor beträffande den miljöbelastning Vättern riskerar att utsättas för genom aktiviteter som gruvnäring, fracking samt övningar av Försvarsmakten. Vänsterpartiet har i riksdagsmotion Ansvarsfulla militära övningar (2013/14) föreslagit att Försvarsmaktens planerade

utökningar av övningar i Vättern bör stoppas och att möjligheten för ett totalstopp för övningar i Vättern bör utredas. Beträffande eventuell fracking i området så har vi föreslagit ett totalförbud mot utvinning av fossil energi i Sverige och att ett minsta krav åtminstone måste vara att kommuner ska ha kommunal vetorätt mot utvinning av fossil energi. När det gäller risk för negativ miljöpåverkan från skadlig gruvdrift på Vättern så delar partistyrelsen uppfattningen att sådan inte kan accepteras för en sjö som är dricksvattentäkt för hundratusentals personer. Vättern är idag klassad som riksintresse i miljöbalken.

Med Vänsterpartiets förslag på åtgärder för ökad miljö- och naturvårdshänsyn vid mineralutvinning skulle förutsättningarna för att värna dessa intressen stärkas. Vi har i riksdagen bland annat föreslagit att Bergsstaten inte ska kunna bevilja undersökningstillstånd, och därmed inte heller gruvbrytning, i områden som är klassade som naturreservat, Natura 2000-områden eller världsarvsområden. Med anledning av det ovan anförda föreslår partistyrelsen att motionens tredje och fjärde att-sats anses besvarade.

Partistyrelsen föreslår

att motion A38, första att-satsen avslås

att motion A38, andra att-satsen, tredje att-satsen och fjärde att-satsen anses besvarade

A39

Motionen föreslår att Vänsterpartiet och övriga riksdagspartier ska anta utmaningarna i FN:s senaste klimatrapport i uppföljande förändrade klimatmiljöförslag. Vidare föreslår motionen att vinstinriktade direktiv för Vattenfalls fossila kraftproduktion i Tyskland måste upphöra utan statliga bolagsersättningar och att de minskade skatteintäkterna kan ersättas ur femte jobbskatteavdraget. Motionen föreslår även att det utökade skatteuttaget på tio procent bör tillfalla kommunen där gruvan är belägen. I motionen föreslås även att bredare förhandskalkyler bör ske av kommuner inför gruvprospektering och eventuella efterföljder av gruvdrift. Vidare föreslås i motionen att statlig inkomstskatt av gruvdriften bör fördelas lika mellan staten och kommunen där gruvdrift sker, samt att på lång sikt ska hela intäkten kvarstanna i kommunen. Motionen föreslår även att Vänsterpartiet på bred front i hela samfundet ska informera om miljöskadorna vid brytning av sällsynta metaller, samt att alla bör uppmanas att minska på inköp och omsättning på alla berörda produkter med metaller. Vidare ska Vänsterpartiet väcka debatt om vad som framförs i yrkandena samt om gruvdriftens och metallers framtid som grundkomponenter i produkter.

Partistyrelsen kan endast svara för Vänsterpartiets politik och vi strävar i riksdagen efter att få majoritet för våra förslag. När FN:s klimatpanel presenterar sina utvärderingsrapporter är det alltid en grund för vår klimatpolitik. Vänsterpartiet driver en mycket ambitiös klimatpolitik som innefattar förslag i riksdagen på både radikalare klimatmål och mycket omfattande

klimatinvesteringar och som därmed antar de utmaningar som FN:s klimatpanel ställer oss inför. Partistyrelsen föreslår därmed att första att-satsen anses besvarad.

När det gäller Vattenfalls produktion från fossila energikällor har Vänsterpartiet i riksdagen föreslagit att bolaget ska genomföra en övergång till hållbar energiproduktion baserad på förnybara energikällor. Partistyrelsen föreslår därmed att andra att-satsen anses besvarad.

Vänsterpartiet föreslår en höjd mineralersättning från dagens två promille till tio procent. Vi föreslår att 95 procent av dessa intäkter ska gå till staten för att kunna finansiera en gruvfond för olika typer av investeringar i gruvregionerna. Då gruvbrytning ofta ger påverkan även utanför kommunen där själva gruvan är belägen, t.ex. på infrastruktur, anser partistyrelsen inte att dessa medel ska tillfalla kommunen direkt. Partistyrelsen föreslår därmed att tredje att-satsen avslås.

Huruvida bredare förhandskalkyler bör ske av kommunen inför mineralprospektering är en fråga som måste avgöras av kommunen själv. Beträffande risk för konkurs för gruvbolaget så har Vänsterpartiet föreslagit att moderbolaget alltid ska inneha det ekonomiska ansvaret så att ägaren inte ska kunna smita från miljöansvar vid konkurs. Dessutom föreslår vi att bearbetningskoncession endast ska kunna ges om ekonomisk lönsamhet är möjlig att uppnå för fyndigheten då hela miljökostnaden inklusive kostnader för efterbehandling beaktats. Partistyrelsen föreslår att fjärde att-satsen anses besvarad.

Då Vänsterpartiet föreslår en kraftigt ökad mineralersättning för att kunna återföra medel för investeringar i gruvregionerna i form av en gruvfond ser partistyrelsen inget skäl att använda den statliga inkomstkatten för att återföra medel. Partistyrelsen föreslår att femte att-satsen avslås.

Beträffande information till hela samfundet om risker för miljöskador vid brytning av sällsynta metaller har Vänsterpartiet i olika former av utspel och genom förslag i riksdagen påtalat behovet av stärkt miljölagstiftning för gruvbrytning. När det gäller förekomst i tekniska produkter av sällsynta metaller menar partistyrelsen att detta är en fråga även för myndigheter och för producentansvaret genom ökad återvinning. Vänsterpartiet arbetar för ökade åtgärder för återvinning och för ett mer resurssnålt samhälle. Partistyrelsen föreslår att sjätte, sjunde och åttonde att-satserna anses besvarade.

Partistyrelsen föreslår

att motion A39, första, andra, fjärde, sjätte, sjunde och åttonde att-satserna anses besvarade

att motion A39, tredje och femte att-satserna avslås

A40

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för kraftig höjning av anslagen till skydd av skog och att det årliga anslaget bör ligga kring 1,5 miljarder kronor. I motionen föreslås även att 1 miljon hektar av Sveaskogs skogsinnehav ska övergå till

Naturvårdsverket för att kunna användas till naturvårdsändamål, t.ex. bytesmark vid naturreservatsärenden.

Statliga medel för skydd av skog sker genom anslag till Naturvårdsverket för bildande av naturreservat till största delen samt till Skogsstyrelsen för skydd i form av naturvårdsavtal och biotopskydd.

Partistyrelsen delar uppfattningen att anslagen för skydd av skog kraftigt måste höjas jämfört med de nivåer som regeringen anslår. Det är nödvändigt både för att nå ett flertal av våra nationella miljö kvalitetsmål och för att uppfylla Sveriges åtaganden om biologisk mångfald i Nagoya. I Vänsterpartiets budgetförslag för 2014 anslår vi 400 miljoner mer än regeringens cirka 800 miljoner till Naturvårdsverkets anslag för skydd av värdefull natur. Den avgjort största delen av dessa medel går just till att skydda skog genom bildande av naturreservat. I samma budgetförslag föreslog Vänsterpartiet även ökat anslag till Skogsstyrelsen med 100 miljoner för skydd i form av biotopskydd och naturvårdsavtal. I riksdagsmotionen En långsiktig hållbar skogspolitik (2013/14) föreslår vi dessutom införande av en naturvårdsavgift för slutavverkning av skog vilket beräknas ge intäkter på 500 miljoner år 2015. Intäkterna ska användas för formellt skydd av skog. Detta innebär att vi med våra förslag för år 2015 ligger i nivå med vad som i motionen föreslås för att nå målen till 2020. Partistyrelsen vill dock med tydlighet, av flera skäl, avråda från att bestämma anslagsnivåer för framtida budgetförslag som Vänsterpartiet lägger i riksdagen. Våra budgetförslag tar alltid hänsyn till helheten och framtida omständigheter är idag omöjliga att förutse. Vi vet inte heller vad kostnaden i framtiden blir för att förvärva skog för skyddsändamål eller vilka styrmedel vi kommer att kunna använda för att branschen själv är med och medfinansierar en nödvändigt höjd ambitionsnivå beträffande det formella skyddet av våra skogar.

Partistyrelsen delar motionens uppfattning att det krävs ökade åtgärder för en grön infrastruktur mellan skyddade skogar. För att åtgärda detta problem krävs restaurering och återskapande av biotoper med ett landskapsperspektiv genom ett strategiskt arbete för att koppla ihop detta med framtida behov av markförvärv. Vänsterpartiet har i riksdagsmotion föreslagit att berörda myndigheter får i uppdrag att utarbeta en nationell plan för detta arbete. Självfallet är Sveaskog en viktig aktör i detta arbete, både genom naturvårdsåtgärder på egen ägd mark och även för tillhandahållande av bytesmark vid naturreservatsärende. Partistyrelsen menar dock att det först bör utarbetas en nationell plan för detta arbete innan nivå på areal bytesmark hos Sveaskog fastställs. Om en så stor andel som 1 miljon hektar av Sveaskog övergår till naturvårdsändamål finns även risk att bolaget utövar ett mycket intensivt skogsbruk på återstående areal.

Partistyrelsen föreslår

att motion A40 avslås

A41

Motionen föreslår att Vänsterpartiet skall arbeta för att kärnkraftsindustrin i Sverige skall åläggas att finansiera uppförandet av en forskningsanläggning där teknik för fjärde generationens kärnkraft kan provas i praktiken.

Vänsterpartiets partiprogram slår fast att kärnkraften ska avvecklas snarast möjligt. Att utveckla ny teknik för att möjliggöra byggandet av nya kärnkraftverk är inte förenligt med detta ställningstagande. Samtidigt är växthuseffekten ett hot av sådana dimensioner att det inte går att på förhand utesluta några lösningar för att minska utsläppen av koldioxid.

Vänsterpartiets kongress 2012 beslutade att ett ekologiskt-ekonomiskt program som ”visar hur social välfärd och global rättvisa kan uppnås inom ramen för ekologiskt hållbara gränser” ska tas fram. Detta arbete har nu inletts och en första delrapport har avslämnats.

När förslaget till ekologiskt-ekonomiskt program är färdigt att presenteras finns ett bra underlag för en diskussion om hur vi ska kunna tillgodose vårt behov av energi med minsta möjliga påverkan på miljön. Partistyrelsen vill avvakta detta förslag.

Partistyrelsen föreslår

att motion A41 avslås

A42

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för att geotermisk energi ska bli en av de förnybara energikällor som ersätter kärnkraften när denna fasas ut.

Partistyrelsen delar motionens uppfattning. Sverige är världsledande när det gäller att utveckla och utnyttja geotermisk energi, eller geoenergi. I dag finns här hundratusentals små och stora anläggningar för att ta till vara solenergi som lagrats i marken. Och varje år installeras drygt 30 000 nya anläggningar.

Rätt utnyttjad kan geoenergi förse oss med en stor del av den energi vi behöver för att värma och kyla våra fastigheter. Det finns också stora möjligheter att använda tekniken för att lagra energi från andra förnybara energislag som sol- och vindkraft.

Vänsterpartiet driver därför redan förslaget att geoenergi ska bli en av de förnybara energikällor som ersätter kärnkraften när denna fasas ut. Förslaget finns formulerat i riksdagsmotion 100 procent förnybart (2013/14).

Partistyrelsen föreslår

att motion A42 anses besvarad

A43

Motionen föreslår att Vänsterpartiet radikalt ändrar sin politik och på ett ansvarsfullt sätt sätter miljö- och resursfrågorna främst utan att tumma på kraven på rättvis fördelning i samhället. Vidare föreslår motionen att Vänsterpartiet sätter alla sina ställningstaganden i relation till det som kallas ekologiskt fotavtryck.

Ekologiska fotavtrycksberäkningar uppskattar hur stor biologiskt produktiv areal som krävs för att ta fram allt vi konsumerar och för att ta hand om det avfall som bildas.

I partiprogrammet står det ordagrant att ”vi människor lever på en planet med begränsade naturresurser, vilket sätter ramar för vårt handlande”. Partiprogrammet är också mycket tydligt när det gäller fördelning av dessa resurser: ”Länder, regioner och individer måste hålla sig inom ett rättvist miljöutrymme, det vill säga den mängd resurser som vi kan använda utan att tvinga andra människor att använda sig av en mindre mängd resurser, nu eller i framtiden”. Vidare konstateras i partiprogrammet att ”Samhällets resursanvändning måste därför anpassas till ett rättvist miljöutrymme”.

Vänsterpartiet har ett grundläggande ekologiskt förhållningssätt och utgångspunkt i rättvist miljöutrymme för miljöpolitiken. Vi har bara en jord med en ekologisk bärkraft som inte kan överskridas. Lever vi över ett givet miljöutrymme innebär det att det får konsekvenser för oss själva och andra länder samt för kommande generationer. Det innebär att klimatfrågan, likväl som andra politiska frågor, är en fråga om fördelning av begränsade resurser och därmed rättvisa och solidaritet.

Det är också därför partiet formulerat kravet om klimaträttvisa. Världens rika människor har orsakat klimatförändringarna och har fortfarande störst påverkan på klimatet. De som drabbas är däremot världens fattiga människor. De krav på global fördelning av utsläppsminskningar mellan rika och fattiga länder och klimatbistånd som Vänsterpartiet driver baseras av detta skäl på rättvis fördelning. När Vänsterpartiet lägger sina budgetförslag i riksdagen är satsningar på klimat och miljö inom en mängd politikområden vida överstigande regeringens förslag. När det gäller klimatinvesteringar under perioden 2014-2016 satsar Vänsterpartiet över 50 miljarder mer på klimatinvesteringar än regeringen. Partistyrelsen anser att Vänsterpartiet redan i nuläget i enlighet med partiprogrammet ansvarsfullt prioriterar miljö- och resursfrågor och en rättvis fördelning. Partistyrelsen föreslår att första att-satsen anses besvarad.

Partistyrelsen anser att ekologiska fotavtryck är ett utmärkt verktyg att använda för att uppnå en hållbar och rättvis fördelning av resurser. Begreppet har många likheter med vår utgångspunkt rättvist miljöutrymme. Att dock kräva att Vänsterpartiet i varje enskilt politiskt ställningstagande skulle sätta det i relation till det ekologiska fotavtrycket skulle av flera skäl vara praktiskt omöjligt att genomföra. Det skulle dels kräva arbetsresurser som partiet idag inte förfogar över och skulle i flera fall inte vara möjliga att beräkna. Partistyrelsen föreslår att andra att-satsen avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A43, första att-satsen anses besvarad

att motion A43, andra att-satsen avslås

A44 FÖRSTA ATT-SATSEN, A45 FÖRSTA ATT-SATSEN, A46 FÖRSTA ATT-SATSEN, A47

I motionerna föreslås att Vänsterpartiet ska utfärda ett kulturlöfte, likt den norska lagen, som innebär lagfäst kulturpolitik samt förstärkning av kulturens ställning genom att minst 1 procent av statsbudgeten ska gå till kultursektorn årligen.

Idag uppgår kultursektorn till drygt 0,8 procent av statsbudgeten. En ökning till 1 procent av statsbudgeten motsvarar en ökning med cirka två miljarder kronor.

Vänsterpartiet anser att Sverige snarast ska följa Norges exempel i fråga om en kulturlag och har i riksdagsmotion Kulturfrågor (2013/14) yrkat på att regeringen ska ges i uppdrag att ta fram ett förslag till lagstiftning som motsvarar den norska kulturlagen.

Partistyrelsen delar således motionärernas uppfattning om att Sverige, precis som Norge, ska införa en kulturlag. För 2014 satsar vi 403 miljoner kronor mer på kulturområdet än vad regeringen gör i sin budget. I förhållande till regeringens budget innebär det procentuellt sett att Vänsterpartiets budgettram för kulturområdet är större än många andra utgiftsområden. Vi anslår således stora summor för att kultursektorn ska utvecklas och få den viktiga roll i samhället som vi anser att den bör ha. Under de senaste åren har Vänsterpartiets riksdagsgrupp inte avslagit något kulturpolitiskt förslag av budgetmässiga skäl. Istället för att binda upp oss kring ett årligt procentuellt mål av statsbudgeten anser partistyrelsen att vi bör ha långsiktiga mål för vår kulturpolitik och hellre fokusera på att ta fram fler konkreta förslag som kan stärka kulturens ställning i samhället och kultursektorn som sådan. Det är genom konkreta politiska förslag som människor kan tilltalas av vår politik och som vi kan göra verklig skillnad. Det kan även framhållas att den budgetmotion som årligen tas fram av partiet i riksdagen ska ses som en helhet och att enskilda anslag inte bör brytas ut och detaljregleras på ett sätt som riskerar att försvåra möjligheten att få ihop en välavvägd och sammanhållen budget. Om motionerna vinner gehör i detta avseende skulle det innebära att kulturområdet får företräde före andra utgiftsområden i Vänsterpartiets budget, oavsett vilka övriga behov och välbehövliga förändringar som bedöms behövas på andra områden. Partistyrelsen vill därför avslå motionärernas yrkanden om att minst 1 procent av statsbudgeten årligen ska gå till kultursektorn.

Partistyrelsen föreslår

att motion A47, första att-satsen anses besvarad

att motion A44, första att-satsen, motion A45 första att-satsen, motion A46 första att-satsen och motion A47, andra att-satsen avslås

A48

I motionen föreslås att satsningar ska ske för att skapa fler och tryggare uppgifter för kulturarbetare, genom att Vänsterpartiet arbetar för att statliga medel till kultursektorn ökar med 30 pro-

cent under en femårsperiod. Att enprocentsregeln för satsningar på konst för offentliga byggnationer görs bindande i plan- och bygglagen för både kommersiella och offentliga byggherrar. Att ett system skapas för att ersätta minskade inkomster till konstnärliga utövare p.g.a. fildelning samt att tillkomsten av artistägda bolag och alternativa kanaler för fysisk och digital distribution främjas.

I riksdagsmotion Kulturfrågor (2013/14) föreslås dels olika åtgärder för att stärka såväl kulturens som kulturarbetarnas ställning dels att digitala bibliotek inrättas med ett ersättningssystem som tillser att fler kulturskapare kan leva på sitt konstnärliga arbete. Även i riksdagsmotion med anledning av prop. 2013/14:3 Läsa för livet, yrkar vi på att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med ett förslag om ersättning för upphovsrättsinnehavare avseende utlåning av e-böcker och andra digitala verk. I riksdagsmotion med anledning av prop. 2009/10:3 Tid för kultur anförts att stat, landsting och kommuner måste ta ett ökat ansvar för konsten i alla offentliga miljöer och för att såväl offentliga som privata byggherrar tillämpar procentregeln – minst 1 procent av byggkostnaderna till utsmyckning. I motionen yrkas även att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utformning av och tillgänglighet i den offentliga miljön.

Partistyrelsen delar delvis motionärens uppfattning. Vi har genom riksdagsmotioner föreslagit olika förstärkningar och trygghetsåtgärder för kulturarbetare. För 2014 satsar vi 403 miljoner kronor mer på kulturområdet än vad regeringen gör i sin budget. I förhållande till regeringens budget innebär det procentuellt sett att Vänsterpartiets budgettram för kulturområdet är större än många andra utgiftsområden. Vi anslår således stora summor för att kultursektorn ska utvecklas och få den viktiga roll i samhället som vi anser att den bör ha. Istället för att binda upp oss kring ett årligt procentuellt mål av statsbudgeten anser partistyrelsen att vi bör ha långsiktiga mål för vår kulturpolitik och hellre fokusera på att ta fram fler konkreta förslag som kan stärka kulturens ställning i samhället och kultursektorn som sådan. Det är genom konkreta politiska förslag som människor kan tilltalas av vår politik och som vi kan göra verklig skillnad. Det kan även framhållas att den budgetmotion som årligen tas fram av partiet i riksdagen ska ses som en helhet och att enskilda anslag inte bör brytas ut och detaljregleras på ett sätt som riskerar att försvåra möjligheten att få ihop en välavvägd och sammanhållen budget. Om motionerna vinner gehör i detta avseende skulle det innebära att kulturområdet får företräde före andra utgiftsområden i Vänsterpartiets budget, oavsett vilka övriga behov och välbehövliga förändringar som bedöms behövas på andra områden. Partistyrelsen vill därför avslå motionens första att-sats.

Partistyrelsen anser att det offentliga rummet, som alla äger rätt att vistas i, håller på att förvandlas till en för pengar köpt reklamplats och vill därför att den offentliga miljön ska präglas mer av social gemenskap, av konst och upplevelser. Stat,

landsting och kommuner måste ta ett ökat ansvar för konsten i alla offentliga miljöer och för att såväl offentliga som privata byggherrar tillämpar procentregeln – minst 1 procent av byggkostnaderna till utsmyckning. Den kommersiella reklamens plats måste begränsas.

Vänsterpartiet vill införa digitala bibliotek där man utan kostnad kan ladda ned böcker, film, musik och andra medier, samtidigt som upphovsmännen ska få en skäligen ersättning för detta. Denna ersättning bör motsvara ersättningsmodellen för boklån på de vanliga biblioteken. Vi avsätter i vår budget medel för att inrätta digitala bibliotek från år 2015.

Partistyrelsen är medveten om att digitala bibliotek inte kan ersätta fildelning, lika lite som folkbiblioteken gjorde att människor slutade låna böcker av varandra. Det skulle däremot vara ett steg på väg mot ett mer positivt sätt att hantera frågan om teknikutveckling och kulturens villkor – långt från dagens låsning kring försöken att stoppa fildelning. Många artister, filmare, författare och andra är uppriktigt oroade över sina möjligheter att arbeta heltid med sin verksamhet i framtiden. Digitala bibliotek med bra ersättningar handlar om att ta politiskt ansvar för kulturekonomin i stort och se till att fler kulturskapare kan leva på sitt konstnärliga arbete. Vänsterpartiet har i riksdagen även motionerat om att utlåningen av digitala verk på folkbiblioteken bör omfattas av dagens bibliotekersättning. Det som föreslås i motionens andra och tredje att-sats får därmed anses ligga i linje med den politik som redan förs.

Med nuvarande lagstiftning m.m. finns inget som hindrar sådana initiativ som framförs i motionens fjärde att-sats och partistyrelsen ser inget behov av det vidtas några åtgärder i detta hänseende. Partistyrelsen vill därmed avslå denna att-sats.

Partistyrelsen föreslår

att motion A48, första att-satsen avslås

att motion A48, andra att-satsen anses besvarad

att motion A48, tredje att-satsen anses besvarad

att motion A48, fjärde att-satsen avslås

A49

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska arbeta dels för att de så kallade nolltoleranser som finns runt om i Sverige ska upphävas, dels för att det ska finnas lagliga möjligheter att utöva graffiti på offentligt ägda väggar samt att Vänsterpartiet inrättar en central toleranspolicy där man arbetar för att ge all konst samma möjlighet att existera, oavsett estetiskt uttryck.

I riksdagsmotion Kulturfrågor (2013/14) framgår att Vänsterpartiet dels vill göra upp med nollvisioner som förbjuder graffiti och dels vill öka kulturens utrymme i samhället. Vi vill göra kulturarvet tillgängligt för alla och låta konstformer som graffiti få utrymme. I riksdagsmotion med anledning av prop. 2009/10:3 Tid för kultur anges att det ska finnas platser i städerna där man kan utöva t.ex. graffiti utan att tvingas bryta mot lagen.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att all konst ska ges samma möjlighet att existera oavsett uttrycksform. Vänsterpartiet slår vakt om kulturen och olika konstuttryck. För att konsten ska få möjlighet att spela en större roll i såväl samhället som i våra liv anser vi att politiken måste vara aktiv och skapa förutsättningar för kultur som både underhåller och roar men också provocerar, retar och upprör. Med vår kulturpolitik vill vi både främja och skapa förutsättningar för konstskapandet på såväl det lekfulla, spontana planet som på den professionella nivån. Vi anser att det är det allmännas ansvar för att vi alla ska ha tillgång till högklassig och professionellt framställd kultur och möjlighet att själva utöva olika former av kultur. Detta gäller särskilt i ett samhälle som värnar alla människors lika möjligheter till ett gott liv och där klasskillnader och könsbaserade orättvisor inte tillåts att härja fritt.

Partistyrelsen håller med om att Vänsterpartiet ska verka för att nolltolerans är ett orimligt sätt att censurera en konstform och anser att det ska finnas lagliga möjligheter att utöva graffiti på offentligt ägda väggar och anser att det ligger i linje både med partiets syn på konst och kultur och på det offentliga rummet. Partistyrelsen delar även motionärernas uppfattning om att det finns behov av att inrätta en central toleranspolicy.

Partistyrelsen föreslår

att motion A49 bifalls

A50

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska arbeta för att fristadsbegreppet även ska innefatta bildkonstnärer, scenkonstnärer, musiker och andra kulturskapare samt att kommuner där Vänsterpartiet är i majoritet ska ta initiativ för att bli fristäder.

I riksdagsmotion Kulturfrågor (2013/14) anges att vi vill att Sverige ska erbjuda fristäder för förföljda kulturskapare och därmed ge stöd till de kommuner som vill upplåta bostäder och livsrum åt dem. I nyss nämnda motion yrkas även att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur kommuner som upplåter bostäder till förföljda kulturskapare ska kunna stötta ekonomiskt.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning och är medvetna om att författare, konstnärer och andra kulturskapare arbetar med livet som insats för att skapa nya verk och även för att hävda den okränkbara, demokratiska yttrandefriheten. Dessa förföljda kulturskapare bör erbjudas fristäder i Sverige. Motionen motsvarar således i huvudsak den politik som redan förs, men partistyrelsen anser att vi kan vara tydligare med att i olika sammanhang verka för att fristadsbegreppet vidgas så att fler än författare omfattas av det. Vi vill därför bifalla motionens första att-sats. Ställningstaganden som rör regionala eller lokala frågor beslutas av berörda partiorganisationer och/eller parlamentariska grupper. Partistyrelsen avslår därmed motionens andra att-sats.

Partistyrelsen föreslår

att motion A50, första att-satsen bifalls

att motion A50, andra att-satsen avslås

A51

I motionen föreslås att riksdagsgruppen ges i uppdrag att verka för en fördubbling av det statliga stödet till arbetslivsmuseer.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av arbetslivsmuseers fortsatta existens samt hur betydelsefulla dessa institutioner är såväl för de människor som är engagerade i arbetet med dem som för samhället i stort. Partistyrelsen vill värna om arbetslivsmuseerna och skapa förutsättningar för att de även framöver ska kunna bedriva sin verksamhet, detta genom att Vänsterpartiet i riksdagen ska verka för att det statliga stödet till dem ökar. Partistyrelsen vill dock inte binda upp sig vid någon bestämd nivå såsom föreslås i motionen. Det är viktigt att framhålla att den budget som årligen tas fram av partiet i riksdagen ska ses som en helhet och att enskilda anslag inte bör brytas ut och detaljregleras på ett sätt som riskerar att försvåra möjligheten att få ihop en välavvägd och sammanhållen budget.

Partistyrelsen föreslår

att Vänsterpartiet ska verka för att det statliga stödet till arbetslivsmuseer ökar

att motion A51 därmed anses besvarad

A52

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att röst-rättsåldern sänks till 16 år.

När den allmänna rösträtten infördes var röst-rättsåldern 23 år. Den har därefter sänkts i olika omgångar: först till 21 år 1945, 20 år 1965, 19 år 1970 och 18 år 1974. Motiveringen för den senaste sänkningen var att barn och ungdomar har större insikter i sociala, politiska och ekonomiska frågor jämfört med tidigare generationer. Sänkningen sågs också som en möjlighet att få dem aktiva och engagerade i samhällsfrågor.

Vänsterpartiet har i riksdagsmotion Rösträtt (2010/11) yrkat att vallagen bör ändras så att rösträtten gäller från och med det år som man fyller 18 år.

Det finns många undersökningar som pekar på att ungdomar är mycket politiskt intresserade, men inte känner sig sedda och hörda av det politiska systemet. Den politiska informationen som kan ges till gymnasieskolans elever under valrörelsen av ungdomsförbund och partier är därför särskilt värdefull. Den mobiliserande effekten av detta arbete försvagas dock av att en stor del av de elever som i klassrummen uppmanas att gå och rösta inte har rösträtt. Dessa pojkar och flickor måste vänta nästan fyra år längre än sina klasskamrater innan de kan delta i ett allmänt val. Partistyrelsen anser dock inte att det finns tillräckliga skäl att sänka röst-rättsålder ytterligare. Valdeltagandet skulle sannolikt bli ännu lägre än det nu är bland dagens

förstagångsväljare, vilket försvagar valens legitimitet. Att inte delta i sitt första val ökar dessutom sannolikheten för röstskolk även i fortsättningen. Partistyrelsen anser vidare att rösträtten ska vara knuten till myndighetsåldern och till åldersgränsen för valbarhet. Sverige har sedan länge tillämpat principen att den som har rösträtt också ska vara valbar och vice versa. Om röst-rättsåldern sänks bör således även åldern för valbarhet sänkas, vilket inte föreslås i motionen. Partistyrelsen anser dock inte heller att valbarhetsåldern ska sänkas bl.a. för att det förefaller ologiskt att en person som själv inte uppnått myndighetsålder och därmed inte heller fullt ut kan ingå avtal för egen del ska kunna ta plats i riksdag och EU-parlamentet och där stifta lagar eller motsvarande som gäller för såväl svenska medborgare som medborgare i EU-länderna. Kommuner och landsting stiftar visserligen inte lagar, men fattar såväl myndighetsbeslut som rör enskilda, som generella beslut som berör alla medborgare. Partistyrelsen anser att rösträtt, valbarhet och myndighetsålder ska följas åt och avstyrker därför motionen.

Partistyrelsen föreslår

att motion A52 avslås

A53

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att grundlagsskydda det etermediala public service-utbudet i radio, i tv och på internet.

Ändamålet för Yttrandefrihetsgrundlagen är att säkra ett fritt meningsutbyte, en fri och allsidig upplysning och ett fritt konstnärligt skapande. I 3 § stadgas att det inte får förekomma att något som är avsett att framföras i ett radioprogram eller en teknisk upptagning först måste granskas av en myndighet eller något annat allmänt organ. Inte heller är det tillåtet för myndigheter och andra allmänna organ att utan stöd i denna grundlag, på grund av det kända eller väntade innehållet i ett radioprogram eller en teknisk upptagning, förbjuda eller hindra dess offentliggörande eller spridning bland allmänheten.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om vikten att tillförsäkra svenska medborgare en allsidig och opartisk samhällsgranskning m.m. Det är också därför Vänsterpartiet på olika sätt slår vakt om public service oberoende och möjlighet att fullgöra sitt uppdrag att utbilda, underhålla och informera. I vår riksdagsmotion med anledning av prop. 2012/13:164 Bildning och tillgänglighet - radio och TV i allmänhetens tjänst 2014-2019 skriver vi bl.a. att public service ska ge lyssnare och tittare allt från nyheter och dokumentärer till nöjesprogram och kunskap – på ett sakligt och objektivt sätt. För att public service ska kunna uppfylla sitt uppdrag krävs att public service har en god och långsiktig finansiering, hög legitimitet hos svenska folket och oberoende gentemot statsmakten, politiker och näringsliv. Public service har en stark ställning i Sverige idag och även om det aldrig finns garantier för något förefaller det osannolikt att Sverige ska hamna i samma situation som Grekland. Dessutom är tillgången till internet utbredd i Sverige

och det finns där stor möjlighet att få tillgång till en nyanserad och mångfacetterad nyhetsrapportering m.m. Mot bakgrund av detta och hur grundlagen idag ser ut både till innehåll och till konstruktion finner partistyrelsen inget skäl för att verka för den ordning som föreslås i motionen.

Partistyrelsen föreslår

att motion A53 avslås

A54

I motionen föreslås att Vänsterpartiet i riksdagen ska verka för att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ges i uppdrag att årligen göra stickprov på ett antal statliga och kommunala myndigheter, dess nämnder, bolag eller motsvarande som innehar personregister. Man ska granska deras registerhållning och att när oegentligheter upptäcks ska dessa omedelbart offentliggöras och behandlas av rättsväsendet.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har till uppgift att med inspektioner och andra undersökningar utöva tillsyn över brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel och kvalificerade skyddsidentiteter och därmed sammanhängande verksamhet samt över polisens behandling av personuppgifter. Nämnden ska även på begäran av enskild kontrollera om hen har utsatts för hemliga tvångsmedel eller har varit föremål för polisens personuppgiftsbehandling och om tvångsmedelsanvändningen och därmed sammanhängande verksamhet eller personuppgiftsbehandlingen har skett i enlighet med lag eller annan författning. De myndigheter som omfattas av nämndens tillsyn har en skyldighet att lämna de uppgifter och det biträde som nämnden begär. Även domstolar och förvaltningsmyndigheter som inte omfattas av tillsynen är skyldiga att på begäran lämna nämnden upplysningar. Resultatet av tillsynen och kontrollerna redovisas och offentliggörs årligen genom nämndens årsredovisning. I förekommande fall blir upptäckta brister föremål för förundersökning.

Datainspektionen är den myndighet som genom sin tillsynsverksamhet ska bidra till att behandlingen av personuppgifter inte leder till otillbörliga intrång i enskilda individers personliga integritet. Datainspektionen utövar tillsyn genom egna iakttagelser av företag, myndigheter, kommuner eller organisationer och kontrollerar att lagar och förordningar följs. Datainspektionens kontroll av att lagarna efterlevs gäller främst personuppgiftslagen, kreditupplysningslagen och inkasolagen, men Datainspektionen är också tillsynsmyndighet för integritetsskyddet i en mängd andra registerförfattningar.

Partistyrelsen ser mycket allvarligt på att brottsbekämpande myndigheter såsom polisen upprättar olagliga register. Sådana register får inte förekomma och det måste vidtas åtgärder som motverkar att det sker i framtiden. Det som föreslås i motionen motsvarar i huvudsak vad som redan åligger Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden och Datainspektionen. Som ovan redovisats utövar dessa myndigheter med hjälp av olika metoder tillsyn så att olaglig hantering av personuppgifter m.m.

inte ska förekomma hos de rättsvårdande myndigheterna. För att stärka rättssäkerheten och skyddet för den personliga integriteten i detta avseende anser partistyrelsen att det efter en utredning bör inrättas en samlad integritetsskyddsmyndighet. Vänsterpartiet har motionerat om detta i riksdagsmotionen Integritetsskyddsmyndighet (2013/14). En samlad myndighet som svarar för att utöva tillsyn på detta område, kan bättre uppfylla sitt uppdrag jämfört med hur det ser ut i dag där flera myndigheter delar på denna uppgift. Dessutom anser Vänsterpartiet att det bör inrättas en fristående myndighet som ska hantera den typ av anmälningar som i dag handläggs av Riksenheten för polismål, detta för att brottsanklagelser mot poliser och åklagare inte bör utredas av dem själva. Ingen statlig verksamhet är lika beroende av allmänhetens förtroende som polisen. Den instans som har våldsmonopol måste ha ett grundmurat förtroende för att upprätthålla sin legitimitet. Blotta misstanken om att kåranda påverkar polisens utredningar av kolleger inom rättsväsendet räcker för att motivera en nyordning. Reformen bör genomföras inte minst för alla dem inom rättsväsendet som varje dag genomför ett utomordentligt kompetent och engagerat arbete. Det är deras trovärdighet som skadas av att anmälningarna mot rättsväsendet inte handläggs oberoende. Kravet på en fristående myndighet som ersätter Riksenheten för polismål har Vänsterpartiet lyft genom riksdagsmotion Polisen (2013/14).

Partistyrelsen föreslår

att motion A54 anses besvarad

A55

I motionen föreslås att telefonförsäljning ska förbjudas.

Vänsterpartiet har genom riksdagsmotion Konsumentfrid och skuldsättning (2013/14) bl.a. yrkat på att all telefonförsäljning ska bekräftas skriftligt av kunden i efterhand för att det ska uppstå ett bindande avtal samt att det ska införas ett omvänt NIX-register, dvs. att de konsumenter som vill ta emot direktreklam och försäljning via telefon anmäler detta till registret.

Partistyrelsen anser att dagens telefonförsäljning och telefonmarknadsföring ofta skapar oklarheter för konsumenter. Många konsumenter har svårt att förstå villkoren för köpeavtal som sluts vid telefonförsäljning. Det beror på brister i informationen från försäljaren och att avtalet ofta ingås snabbt. Vidare förekommer det att mindre seriösa telemarketingföretag genom rena bluffmetoder lurar konsumenter och även företagare att tro att de ingått bindande avtal. Vänsterpartiet anser att all telefonförsäljning ska bekräftas skriftligt av kunden i efterhand för att det ska uppstå ett bindande avtal. Detta behöver vara gällande både för privatpersoner och för mindre företag. Vänsterpartiet har även i riksdagen föreslagit att ett omvänt NIX-register ska införas, dvs. att de konsumenter som vill ta emot direktreklam och försäljning via telefon anmäler detta till registret. Konsumenten gör då ett aktivt val att kunna bli uppringd i marknadsföringssyfte. Den 4 juli 2013 meddelade föreningen Nixtelefon

att man inför ett Nixregister för mobiltelefoni (tidigare fanns det bara för fast telefoni) och att de tidigare etiska riktlinjerna upphör. Det innebär att man själv aktivt måste avsäga sig telefonförsäljning via mobilen och att branschens etiska riktlinjer om att endast kontakta dem som man har avtal med inte gäller längre. I Sverige i dag finns ca 14 miljoner mobilabonnemang, så man kan se att branschen har bemött den krympande marknaden via fasttelefon med att öppna fältet för mobilförsäljning vidöppet. Partistyrelsen anser vidare att telemarketingföretag bör vara skyldiga att tillhandahålla en bemannad svarsfunktion dit konsumenterna kan vända sig med sina frågor. Detta för att ytterligare stärka konsumenternas rätt och möjlighet att göra väl underbyggda val samt för att en presumtiv köpare rimligtvis bör ha möjlighet att ringa tillbaka till det företag hen har blivit uppringd av för att få information om produkter och tjänster. Även detta har Vänsterpartiet motionerat om i riksdagen. Vänsterpartiet för således en aktiv och progressiv politik för att stärka konsumenternas ställning och konsumentskyddet och partistyrelsen anser inte att det i dagsläget finns skäl för att helt förbjuda telefonförsäljning.

Partistyrelsen föreslår

att motion A55 avslås

A56

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att Sverige gör den 9 oktober, årsdagen för frigivandet av de sista svenska slavarna på S:t Barthelemy 1847, till en svensk minnesdag för uppmärksammande av 200 års svenskt deltagande i den transatlantiska slavhandeln och slaveriet. Vidare föreslås att Vänsterpartiet på allvar måste verka för en svensk officiell ursäkt för Sveriges deltagande i den transatlantiska slavhandeln samt att Vänsterpartiet ska stödja en kunskapsspridning om den transatlantiska slavhandeln, Sveriges roll i denna och att folkrörelser och lämplig myndighet ges möjlighet att på stadigvarande basis arbeta med dessa frågor.

Slaveri har funnits i olika former och förekommit inom olika kulturer och under flera tidsepoker. I Sverige förekom slaveri fram till 1335. Även i det antika Grekland samt i Romarriket förekom slaveri. Under 1600-talet inleddes den transatlantiska slavhandeln. Ett flertal europeiska länder, däribland Sverige, bedrev slavhandel på den afrikanska västkusten, varifrån slavar exporterades till Västindien, Syd- och Nordamerika. Under 1800-talet förbjöds slaveri och slavhandel av de europeiska länderna och den transatlantiska slavhandeln upphörde. Än i dag beräknas dock ca 27 miljoner människor leva i olika former av slaveri.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om betydelsen av att på olika sätt uppmärksamma Sveriges deltagande i den transatlantiska slavhandeln och slaveriet.

Den historiska kopplingen och uppmärksamheten är också viktigt i den utveckling vi ser idag där afrofofobi ökar. Mellan 2008 och 2012 minskade totala mängden anmälda hatbrott med

sex procent. Under samma period ökade hatbrott med afrofofobiska motiv med 24 procent. 2012 kom det in hela 940 anmälningar med hat riktat mot svarta (BRÅ). Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att verka för en officiell minnesdag den 9 oktober och att första att-sats bör bifallas.

Partistyrelsen anser att den svenska regeringen nog bör utreda i vilken utsträckning Sverige bedrev eller deltog i slavhandeln över Atlanten och att man på grundval av resultatet av en sådan undersökning förbereder en ursäkt för de handlingar som begåtts, sådana krav har bl.a. framförts i riksdagsmotion Sverige och slavhandeln över Atlanten (2001/02). Vad som anförs i motionens andra att-sats ligger således i linje med den politik som redan förs, varför partistyrelsen föreslår att denna att-sats ska anses besvarad.

Vänsterpartiet stödjer fri forskning på våra universitet, att historia ska bli ett kärnämne i skolan och att det generellt sett ska finnas bra möjligheter för folkrörelser att bedriva sin verksamhet. Partistyrelsen är dock skeptiska till att myndigheter ska bedriva kunskapsspridning och opinionsbildning i historiska frågor. Vi är sedan tidigare kritiska mot Forum för levande historia, som är en förvaltningsmyndighet under Kulturdepartementet, bl.a. då vi anser att det är forskares och inte statliga myndigheters sak att skriva historia. Staten bör enligt partistyrelsens uppfattning inte vara opinionsbildande utan ideologisk debatt ska föras av partier, organisationer och folkrörelser. Vi anser således inte att en myndighet ska ges det uppdrag som motionären föreslår. Vänsterpartiet bör istället verka för att de folkrörelser som arbetar med kunskapsspridning om dessa frågor får ett permanent och stabilt stöd. Därför föreslår vi att motionens tredje att-sats anses besvarad.

Partistyrelsen föreslår:

att motion A56, första att-satsen bifalls

att motion A56, andra och tredje att-satserna anses besvarade

A57

I motionen föreslås att en kvinna med funktionsnedsättning alltid, även om kränkningarna ej varit av sexuell natur, ska tilldelas ett målsägarbiträde.

I lag (1988:609) om målsägandebiträde framgår att ett särskilt biträde för målsäganden (målsägandebiträde) ska förordnas när en förundersökning inlett eller återupptagits i mål om sexualbrott enligt 6 kap. brottsbalken, om det inte är uppenbart att målsäganden saknar behov av sådant biträde. Ett målsägandebiträde ska också förordnas i mål om vissa andra brott enligt brottsbalken (brott enligt 3 kap., 4 kap. eller 8 kap. 5 eller 6 §§) eller försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott, om det med hänsyn till målsägandens personliga relation till den misstänkte eller andra omständigheter kan antas att målsäganden har behov av sådant biträde. Det är då fråga om sådana brott mot person som har fängelse i straffskalan, exempelvis misshandel, hemfridsbrott, rån eller olaga hot. Vidare kan ett

målsägandebitråde förordnas i mål om annat brott på vilket fängelse kan följa, om det med hänsyn till målsägandens personliga förhållanden och övriga omständigheter kan antas att målsäganden har ett särskilt starkt behov av sådant biträde. I lagen anges även att målsägandebiträdets uppgift är att ta till vara på målsägandens intressen i målet samt lämna stöd och hjälp till målsäganden. Målsägandebiträdet ska även bistå målsäganden med att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brottet, om detta inte görs av åklagaren. Kostnaden för ett målsägandebitråde betalas till största del av staten.

Partistyrelsen delar motionärens beskrivning av den utsatta position som kvinnor med funktionsnedsättning kan befinna sig i. Personer som utsatts för brott kan förutom att i vissa fall få ett målsägandebitråde förordnat under rättsprocessen även få stöd och hjälp av en lokal brottsoffer- eller kvinnojour. Det primära ansvaret för brottsdrabbade har dock socialnämnderna i enlighet med socialtjänstlagen 5 kap. 11 §. Hur socialtjänsten lever upp till detta ansvar ser av skilda skäl mycket olika ut runtom i landet. Det finns tyvärr exempel på att socialtjänsten inte alls lever upp till intentionerna i lagstiftningen. Det kan gälla stödinsatser som jourboende, samtal, kontakter med myndigheter och mycket annat. Tillkortakommanden i socialtjänstens åtaganden gör att den lokala brottsoffer- eller kvinnojouren kan bli ett ovärderligt stöd för den brottsdrabbade. Det stöd och den hjälp som idag erbjuds brottsoffer är dock inte alltid tillräcklig och därför har Vänsterpartiet bl.a. i riksdagsmotionerna Mäns våld mot kvinnor och andra former av våld i nära relationer (2013/14) och Utgiftsområde 4 Rättsväsendet (2013/14) föreslagit en rad åtgärder dels för att förbättra situationen för kvinnor med funktionsnedsättning som utsätts för våld och dels för att stärka arbetet med att främja brottsoffers rättigheter.

Partistyrelsen anser att dagens ordning för när ett målsägandebitråde ska förordnas i grunden är bra, även om det ibland finns brister med hur det fungerar i praktiken. Utgångspunkten för när ett målsägandebitråde ska förordnas ska i huvudsak styras av brottets karaktär, dvs. att det är ett särskilt allvarligt brott varpå fängelse kan följa samt även till viss del av vilka behov målsäganden har. Att införa en ordning avseende förordnande av målsägandebiträden som föreslås i motionen och som utgår från en persons funktionsnedsättning anser partistyrelsen inte är en lämplig väg att gå. En person som är i behov av juridiskt biträde och råd kan konsultera en jurist eller advokat i de fall hen inte är berättigad till ett målsägandebitråde.

Partistyrelsen föreslår

att motion A57 avslås

A58

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för att PKK-ledaren Abdullah Öcalan, som sedan lång tid tillbaka sitter fängslad i Turkiet, släpps fri i väntan på en ny rättslig process.

Partistyrelsen anser att Vänsterpartiets roll som politiskt parti är att värna rättssäkerheten och bekämpa godtyckliga

och utomrättsliga fängslanden. Vår uppgift är dock inte att ta ställning i enskilda fall och om enskilda individer är skyldig eller oskyldig till olika anklagelser. Det är en uppgift för oberoende domstolar. Vår grundinställning är att Vänsterpartiet vid enskilda fall, likt Öcalans, ska verka för rättsäkra juridiska processer. Undantag från den grundprincip görs vid fall där den enskilda individen bedöms vara en politisk fånge. I fallet Öcalan betraktar varken Amnesty eller Human Rights Watch honom som en politisk fånge. Vänsterpartiet har precis som Amnesty och Human Rights Watch hittills inte tagit ställning för att Öcalan ska frigges, utan istället kritiserat villkoren i fängelset och betonat vikten av en rättvis rättegång. Vi har framförallt fokuserat på generella politiska krav på respekt för demokrati och mänskliga rättigheter i Turkiet.

Den linjen Vänsterpartiet har drivit grundar sig också i vår övergripande syn på väpnade konflikter. Vi har precis som många människorättsorganisationer lyft fram behovet av korrekta rättsliga processer snarare än amnesti för att ett land ska kunna komma över en period av allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna. Vi betonar att det historiskt sett är regel snarare än undantag att en rörelse eller stat som deltar i en väpnad konflikt också får ett ansvar för allvarliga förbrytelser. Då Öcalan greps i Italien 1998 uppmanade Human Rights Watch landet att vare sig bevilja honom asyl eller lämna över honom till Turkiet, utan själva åtala honom för PKK:s ansvar för bland annat tjugofem massakrer på civila och över 700 utomrättsliga avrättningar.

Ett ställningstagande för ett frigivande skulle oundvikligen uppfattas som att vi inte ser något behov av rättsprocesser mot Öcalan.

Den linje vi drivit har mycket väl gått att förklara också bland kurder i Sverige. Vänsterpartiet har ett starkt stöd bland kurder och kurdvänner, efter flera decennier av starkt engagemang i frågorna. Detta engagemang är idag i högsta grad levande. Vänsterpartiet har i riksdagen de senaste åren vid ett stort antal tillfällen uppmärksammat situationen för kurderna i Turkiet, vi har genomfört en rad resor till Turkiet och vi har omfattande kontakter med såväl kurdiska organisationer i Sverige som i Turkiet.

Partistyrelsen föreslår

att motion A58 avslås

A59

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för att FN ska arbeta mer med att sprida kunskap om hur man skyddar sig mot oönskade graviditeter och sexuellt överförbara sjukdomar, det som ofta sammanfattas som sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR samt att Vänsterpartiet ska verka för att öka den andel av Sveriges bistånd som går till SRHR.

Partistyrelsen vill först understryka att anledning till att jordens befolkning idag ökar är att vi blir allt äldre. Allt fler människor, även i Syd, får idag uppleva sin 65-årsdag. Det är

en oerhört positiv utveckling. Det finns stora regionala skillnader när det kommer till barnafödande, men i genomsnitt föder kvinnor på jorden två barn. Det är därför inte sant som det ibland hävdas att det skulle "födas för många barn".

1994 hölls en avgörande internationell konferens om befolkning och utveckling, ICPD, som innebar ett viktigt skifte i synen på det som tidigare kallats "befolkningsfrågan". 179 länder Programme of Action (PoA) i Kairo och 243 rekommendationer fastställdes där individens sexualitet och reproduktion sattes i centrum. För första gången uttalande världen tydligt att det som tidigare alltid kallats befolkningsfrågor inte handlade om att regeringar skulle bestämma en befolkningspolitik. Utan att det handlar om individers rätt att bestämma över sin kropp, sin sexualitet och sitt barnafödande. Det är också Vänsterpartiets utgångspunkt.

Partistyrelsen delar därför motionens uppfattning att det är viktigt att se till att så många som möjligt får tillgång till preventivmedel och information om hur de ska användas. Att få bestämma över sin egen kropp och uttrycka sin egen sexualitet är en grundläggande mänsklig rättighet. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter måste därför prioriteras i vårt utvecklingssamarbete. Vänsterpartiet driver kravet att andelen bi- och multilateralt bistånd till SRHR-relaterad verksamhet ska öka till minst tio procent av biståndsbudgeten. I vår utrikespolitik är försvaret av aborträtten, tillgången till preventivmedel, sexualupplysning och utbyggd mödravård hörnstenar. Förslagen finns bl.a. formulerade i riksdagsmotion En svensk utvecklingspolitik för rättvisa, jämställdhet och hållbar utveckling (2013/14).

Partistyrelsen föreslår

att motion A59 anses besvarad

A60

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska driva en politik som syftar till att ändra postlagstiftningen på ett sådant sätt att företag som har för avsikt att bedriva postverksamhet för brevfrösendelser ska åläggas att uppbära ett rikstäckande ansvar för postbefordran dagen efter (s.k. A-post). I motionen motiveras förslaget med att för att en marknad ska kunna vara fungerande, måste reglerna också vara lika för alla aktörer samt att de stora förlorarna i avregleringens spår är landsbygdsborna som får en försämrad service.

I dag har Posten den samhällsomfattande tjänsten och därmed ansvar att garantera rikstäckande postfrösendelser med befordran dagen efter, s.k. A-post. Marknaden för B-frösendelser på lokal nivå är avreglerad.

Partistyrelsen delar motionens beskrivning av de negativa effekter avregleringen av postmarknaden inneburit, inte minst för de postanställda och för landsbygden. Den svenska postmarknaden är en av de mest, om inte den mest, avreglerade i Europa. Detta har inte minst inneburit en stor försämring för boende och företag på landsbygden som fått en försämrad service. Vänsterpartiet har i riksdagsmotionen Landsbygden

(2013/14) föreslagit att regeringen skyndsamt ska tillsätta en utredning som utvärderar vad privatiseringar och uppbyggnad av statliga monopol haft för konsekvenser. Vi föreslår i samma motion att Posten AB ska ha i uppdrag att ge god service av likvärdig kvalitet till alla enskilda medborgare och företag i hela landet.

Partistyrelsen bedömer dock att motionens förslag inte är förenligt med EU:s lagstiftning, då konsekvensen med största sannolikhet skulle innebära att alla aktörer utom Posten AB skulle slås ut. Vi delar motionens uppfattning att Posten AB:s möjligheter att finansiera en god samhällsservice på landsbygden kraftigt begränsas av den avreglering som skett. Partistyrelsen anser därför att åtgärder behövs för att Posten AB ska kunna upprätthålla en fullgod postservice i hela landet. Till möjliga åtgärder som behöver utredas hör krav på att de kommersiella aktörerna ska åläggas att bidra till finansiering av den samhällsomfattande postverksamheten, t.ex. genom fondering. En annan möjlig åtgärd kan vara att ägaren staten inte ställer finansiella krav på Posten AB genom aktieutdelning och på så sätt stärker bolagets ekonomiska möjligheter att uppnå god postservice i hela landet.

Partistyrelsen föreslår

att motion A60 avslås

A61

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för en utredning om hur kommunallagen 2 kap. 8 § skulle kunna förändras så att offentliga organisationer i större utsträckning jämfört med idag skulle kunna ge stöd till företag där det anses motiverat. Idag lyder paragrafen "Kommuner och landsting får genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen eller landstinget."

Partistyrelsen delar motionens uppfattning att det är viktigt med en levande landsbygd. Medborgare och företag har rätt att få del av service på ett likvärdigt sätt oavsett om man bor i tätort eller på landsbygden. Men på landsbygden har den servicen monterats ned på ett katastrofalt sätt under 2000-talet. Samtidigt menar partistyrelsen att Vänsterpartiet redan idag har en politik som ger kommunerna förutsättningar att garantera tillgången till service på landsbygden. Denna politik finns formulerad i riksdagsmotion Landsbygden (2013/14). Motionen föreslår ett finansiellt stöd för bensinmackar och för utveckling av lanthandeln och ett logistikstöd för lanthandeln som kompenserar för sämre geografiskt läge och mindre volymer av varor.

Den ändring av kommunallagen som motionen föreslår skulle dessutom kunna innebära en risk att kommuner börjar konkurrera med varandra om industrietableringar genom att använda kommunala medel som subventioner. Detta är inte en önskvärd utveckling.

Partistyrelsen föreslår

att motion A61 avslås

A62

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska fortsätta sin välfärds-, klimat- och barnrättspolitik, att verka för föräldrautbildning för alla föräldrar samt att införa åldersanpassat studiematerial i beteendepsykologi och matens inverkan på hälsan i alla skolformer.

Partistyrelsen anser att samtliga förslag i motionen redan är verklighet och att Vänsterpartiet därför inte behöver driva någon av dessa frågor och föreslår att motionen avslås.

Partistyrelsen föreslår

att motion A62 avslås

A63

Motionen handlar om att ge stöd till unga och deras utveckling, bland annat när det gäller förmåga att uttrycka sig i tal och skrift.

Att barn får stöd i sin utveckling i förskola och skola är förstås helt grundläggande. Det är oroande att resultatutvecklingen på flera punkter går åt fel håll – och särskilt oroande är att skillnaderna mellan skolorna ökar. Vänsterpartiet verkar därför för ökad likvärdighet och att förskolan och skolan ska få utökade resurser för att kunna ge bättre stöd åt varje barn, såväl när det gäller språklig förmåga som övriga kunskaper som ska tillhandahållas.

Partistyrelsen föreslår

att motion A63 anses besvarad

A64

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska lyfta in psykiatrin i debatten och nämna att det finns flera former av vård och använda sig av ett brukarperspektiv. Vidare ska Vänsterpartiet bli tydligare med att tillgängligheten för patienterna ska prioriteras inom psykiatrin. Vänsterpartiet ska också driva kravet på en nollvision för antalet självmord inom psykiatrin.

Partistyrelsen menar att Vänsterpartiet självklart ska delta i debatten om psykiatrin och att det redan är fallet. Att arbeta utåtriktat och försöka nå ut med politiken är en naturlig del av partiets arbetssätt.

Vänsterpartiet har i riksdagsmotionerna En jämlik och jämställd hälso- och sjukvård (2013/14) och Socialpolitik (2013/14) flera tydliga och konkreta förslag om att stärka såväl den psykiatriska vården som det sociala stödet till dem med psykisk sjukdom. Här kan nämnas att patienternas behov och brukarperspektivet givetvis är självklara utgångspunkter för politiken. Exempelvis uppmärksammar vi de stora könsskillnaderna i psykisk ohälsa och skillnader i den vård kvinnor och män får och driver därför kravet om ett genusperspektiv inom psykiatrin.

De ökade resurser till sjukvården som finns i Vänsterpartiets förslag till statsbudget kan också bidra till en förstärkning av

psykiatrin.

När riksdagen behandlade propositionen 2007/08:110 En förnyad folkhälsopolitik antogs bland annat en nollvision för självmord, ett beslut som Vänsterpartiet står bakom.

Motioner om ställningstaganden som redan finns, om verksamhet som pågår eller i frågor som inte kan eller bör beslutas av kongressen, föreslås hänskjutas till partistyrelsen för vidare hantering.

Partistyrelsen föreslår

att motion A64 hänskjuts till PS för vidare hantering

A65

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för höjda generella statsbidrag till kommuner och landsting och att de specialdestinerade bidragen till vården ska analyseras för att kunna avveckla dem som leder till fel resultat.

I Vänsterpartiets budgetmotion för 2014 föreslås att de allmänna bidragen till kommuner och landsting ska höjas med 1,8 miljarder 2014, 5,7 miljarder 2015 och 9,2 miljarder 2016. I samband med processen med Vänsterpartiets budgetalternativ går regeringens förslag igenom och därför föreslås bl.a. att anslagen till prestationsbunden vårdgaranti (den s.k. kömiljarden) och till bidrag för sjukskrivningsprocessen (den s.k. sjukskrivningsmiljarden) avskaffas. Motioner om ställningstaganden som redan finns, om verksamhet som pågår eller i frågor som inte kan eller bör beslutas av kongressen, föreslås hänskjutas till partistyrelsen för vidare hantering.

Partistyrelsen föreslår

att motion A65 hänskjuts till PS för vidare hantering

A66

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för att ett statligt bolag bildas för att importera generika för att hålla priserna nere.

I Vänsterpartiets rapport En ny modell för apoteken – bättre service och ökad tillgänglighet från 2013 föreslås att staten ska återfå monopolet på att förhandla om inköpspriser för alla läkemedel för att pressa priserna. Detta förslag finns också med i riksdagsmotion Apoteket (2013/14).

Motioner om ställningstaganden som redan finns, om verksamhet som pågår eller i frågor som inte kan eller bör beslutas av kongressen, föreslås hänskjutas till partistyrelsen för vidare hantering.

Partistyrelsen föreslår

att motion A66 hänskjuts till PS för vidare hantering

A67

I motionen föreslås att partiet ska verka för att fastighetsägare ska ha skyldighet att se till att beslut runt nyordningar och förändringar i ett hus sker på demokratisk grund så att personer

med funktionsnedsättningar får en tryggare sits.

Att byggnader både vid ny- och ombyggnad ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar framgår av plan- och bygglagen. Trots det förekommer det dock tyvärr gott om exempel på att man inte följer dessa bestämmelser. När det gäller ombyggnad ställer Vänsterpartiet i riksdagen krav på ökat inflytande för de boende vid ombyggnationer. Detta gäller självklart även boende med funktionsnedsättningar. Vi driver också frågan om otillgänglighet ska klassas som diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Motioner om ställningstaganden som redan finns, om verksamhet som pågår eller i frågor som inte kan eller bör beslutas av kongressen, föreslås hänskjutas till partistyrelsen för vidare hantering.

Partistyrelsen föreslår

att motion A67 hänskjuts till PS för vidare hantering

A68

Motionen föreslår att Vänsterpartiet ska verka för införande av lättnader för producenter av förnyelsebar energi i form av sol och vindkraft i form av nettodebitering och att det nuvarande statliga stödet för dessa installationer ökar så att fler kan ta del av det årligen samt att stödet för solvärmeanläggningar återinförs.

Partistyrelsen delar motionens uppfattning. Avsaknaden av ett system för nettodebitering gör att småskaliga producenter inte får ordentligt betalt för det överskott de levererar. Detta är framför allt ett hinder för utbyggnaden av småskalig solenergi. Nettodebitering med halvårsvis avräkning bör därför införas. Utbyggnaden av solenergin i Sverige går idag för långsamt. För att få fart på den behövs öronmärkta stöd.

Vänsterpartiet driver därför redan kraven att Sverige ska införa nettodebitering för andelsägda och småskaliga anläggningar av förnybar energi, att det nuvarande stödet ska ökas och att stödet för solvärmeanläggningar ska återinföras. Förslagen finns formulerade i riksdagsmotion 100 procent förnybart (2013/14).

Motioner om ställningstaganden som redan finns, om verksamhet som pågår eller i frågor som inte kan eller bör beslutas av kongressen, föreslås hänskjutas till partistyrelsen för vidare hantering.

Partistyrelsen föreslår

att motion A68 hänskjuts till PS för vidare hantering

B63 TREDJE, FJÄRDE, FEMTE OCH SJÄTTE ATT-SATSERNA

I motionen föreslås att partistyrelsen ska ges i uppdrag att arbeta i riksdagen för att de nationella miljö kvalitetsmålen som ram för miljöarbetet behålls, skärps och förtydligas. Vidare föreslås att det ska föras in tydliga, uppföljningsbara gränsvärden och mätbara mål, baserade på bästa tillgängliga kunskap. Det

föreslås också förstärkta resurser till de myndigheter som har att arbeta med, konkretisera och genomdriva miljömålen samt särskilda resurser till samverkan mellan stat och kommuner för att stimulera kommunernas miljömålsarbete.

Miljömålen är av yttersta vikt för att ge en ram för miljöarbetet i bred bemärkelse. Vänsterpartiet medverkade i högsta grad till framtagandet och formulerandet av miljömålen när de först togs fram. I vår motion på den senaste propositionen om miljömålen kom vi också med en lång rad förslag om hur miljömålen kunde få förbättrade och förtydligade formuleringar (se riksdagsmotion Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (2009/10)), då vi såg regeringens förslag till förändringar som försvagningar av de tidigare målen. Sedan dess har dock fokus i vår politik varit att inom ramen för de beslutade målen framförallt lägga fram konkreta förslag som bidrar till arbetet med att uppfylla miljömålen.

I miljömålsarbetet är det viktigt, precis som motionären anger, att målen förses med mätbara etappmål för att driva på arbetet och genomföra uppföljning och utvärdering. Det är också en politik som Vänsterpartiet verkar för genom våra företrädare i riksdagen och miljömålsberedningen.

I partiets budgetalternativ har vi under flera år föreslagit en lång rad satsningar på miljöområdet som självklart skulle bidra till arbetet med att uppfylla miljömålen. Vi har även föreslagit ökade anslag till Naturvårdsverket.

Mycket av det konkreta miljömålsarbetet måste förstås ske lokalt och regionalt. Länsstyrelserna har redan idag ansvaret för samverkan mellan stat och kommuner för att samordna det regionala miljömålsarbetet. I Vänsterpartiets budgetalternativ finns till exempel ökade satsningar på vattenvård och naturvård, två viktiga beståndsdelar i det lokala miljömålsarbetet. Kommunernas miljömålsarbete förutsätts också kunna stimuleras genom att det ekonomiska trycket på kommunerna minskar genom de ökade generella statsbidragen till kommunerna som Vänsterpartiet föreslår, eftersom kommunernas miljöarbete idag tyvärr ofta får en snål resurstilldelning då annan verksamhet måste upprätthållas.

Partistyrelsen föreslår

att motion B63, tredje, fjärde, femte och sjätte att-satserna anses besvarade

RESERVATIONER

Ida Legnemark och Rossana Dinamarca

A1: Vi reserverar oss till förmån för eget yrkande att hela motionen ska förklaras besvarad:

I motionen föreslås att Vänsterpartiet ska verka för lagstiftning om att vård, skola och omsorg ska bedrivas i offentlig regi och att ingångna avtal med privata aktörer ska fasas ut och sägas upp. Det föreslås också att landsting, regioner och kommuner ska ta över de privata aktörernas personal och att överskott ska återinvesteras i verksamheterna.

Att sätta stopp för vinster i välfärden är en av Vänsterpartiets just nu högsta prioriteringar. En förutsättning för en riktigt bra skola, vård och omsorg är att ägarna och huvudmännen fokuserar på det viktigaste. Kvaliteten och behoven ska alltid komma i första rummet, inte möjligheten att berika sig på verksamheten. I skola och förskola ska det finnas utbildad personal så att varje barn får det stöd han eller hon behöver. När vi besöker vårdcentralen eller flyttar in på ett äldreboende ska vi kunna känna trygghet i att det är de behov vi har som avgör vilket stöd vi får. Ingen ska någonsin bemötas utifrån hur lönsam hon eller han anses vara.

För att nå dit behöver välfärden avkommersialiseras. Både den offentligt och den privat drivna välfärden måste mer än i dag fokusera på behov, kvalitet och likvärdighet, och mindre på efterfrågan och kortsiktig lönsamhet.

Att Vänsterpartiet anser att välfärden bäst organiseras i offentlig regi står klart. I partiprogrammet står att läsa om välfärdssektorns organisering att: "Tjänsteproduktionen organiseras mer effektivt i offentlig regi, om målsättningen är att fler än de allra rikaste skall kunna ha tillgång till kvalificerad samhällsservice. Den skall styras och utvecklas demokratiskt med utgångspunkten att människorna är medborgare i ett samhälle och inte kunder på en marknad." Det står också att vi ska verka för att: "det offentliga ägandet i ekonomin utvidgas. Privatiseringar av gemensamma tillgångar och offentliga verksamheter måste avvisas."

2013 släppte partiet rapporten En välfärd fri från kommersiella intressen. Med utgångspunkt i den har riksdagsmotioner lagts om vinstförbud inom vård, skola och äldreomsorg. Vi har föreslagit att eventuella aktiebolag som vill fortsätta driva verksamhet inom dessa områden ska tvingas göra det genom att de ombildas till s.k. aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, en bolagsform som redan finns men som sällan används. Vidare föreslår vi även bland annat att Lagen om valfrihetssystem (LOV) ska avskaffas och att huvudmannen för en välfärdsverksamhet ska besluta när och var icke-offentliga aktörer får etableras. I alla dessa delar krävs förstås många lagändringar.

Förslagen innebär inte övertaganden av privat verksamhet eller att fortsatt drift av redan befintlig verksamhet omöjliggörs. De innebär att vinstintresset elimineras och att det offentliga

ska styra över fördelningen av verksamheterna och resurserna därtill. Dessa är de överordnade frågorna i sammanhanget. All verksamhet måste återinvestera eventuellt överskott i verksamheten, något annat ska inte vara tillåtet. Vänsterpartiet visar härigenom på ett fullt framkomligt och realistiskt sätt hur man kan eliminera vinstintresset i välfärden.

Förutom att eliminera vinstintresset från välfärden behöver även insynen i och uppföljningen av kvarvarande icke-offentligt drivna skattefinansierade verksamheter öka. Runtom i landet verkar Vänsterpartiet redan nu för att förhindra privatiseringar och ta tillbaka verksamhet i privat regi. Vid verksamhetsövergångar är det naturligt att partiet också verkar för att det offentliga tar över den personal som har anställts inom den privata verksamheten.

Ana Rubin, Martina Nilsson, Henrik Holmqvist Dinamarca

A24: Driv frågan om sex timmars arbetsdag aktivt.

Vi anser att Vänsterpartiet inte ska ha det dåliga självförtroende i sex timmars-frågan, där man skjuter frågan på framtiden i väntan på en exakt och detaljerat plan för att kunna börja driva frågan mer aktivt i svensk samhällsdebatt. Tvärtom tror vi att arbetar- och kvinnorörelsen behöver en enande framtidsfråga. Den rörelsen bör Vänsterpartiet vara delaktigt i att bygga styrka kring. Vi tycker att Vänsterpartiet ska vara ett parti som säger nej till vinster i välfärden såväl som att leverera starka reformer visar vad vi VILL - att ett annat arbetsliv är möjligt. Frågor som visar att våra visioner kan förverkligas inom en nära framtid.

Dessutom är Arbetstidsförkortningsgruppen i skrivande stund i stort sätt nästan färdig att presentera konkreta kostnadsberäkningar och genomförandeplaner för sex timmars arbetsdag med bibehållen lön, lagom till kongressen.

Vi anser därför att motionen ska anses besvarad i att-sats 1 och 4 samt bifallas i att-sats 2 och 3, och reserverar oss därför emot partistyrelsens förslag till beslut.

Lotta Johnsson Fornarve

A46 jag reserverar mig till förmån för bifall till motionen